SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 117, ЧИСЛО 31, П’ЯТНИЦЯ, 30 ЛИПНЯ 2010 РОКУ | 1893 | Vol. 117, No. 31, FRIDAY, JULY 30, 2010 | $1.00

Перебування Московського патріярха в Україні викликало протести

КИЇВ. – 25-28 липня предстоятель Російської Православної Церкви (РПЦ) Патріярх Кирило відвідав Одесу, Севастопіль, Дніпропетровськ і Київ, де мав ряд зустрічей з провідниками держави, місцевої влади, громадськістю, провів молебні, відвідав храми, монастирі, промислові підприємства, лікарні та ін.

На зустрічі з Президентом України Віктором Януковичем у Севастополі Патріярх Кирило вручив йому вищу нагороду РПЦ – орден св. рівноапостольного Князя Володимира I ступеня – за увагу до зміцнення православ’я в Україні та у зв’язку з 60-річчям з дня народження.

Візита Патріярха РПЦ супроводжувалася безпрецедентними заходами охорони. До охорони громадського порядку щодня залучалося понад 1,800 працівників міліції та військовиків внутрішніх військ. Загалом на всіх заходах, передбачених чотириденною програмою візити Патріярха Кирила, безпеку та правопорядок забезпечували 7.5 тис. правоохоронців.

У Києві міліція затримала вісьмох учасників акції протесту проти візити Патріярха Кирила – представників Всеукраїнського об'єднання „Свобода“ за порушення заборони на проведення масових заходів.

Учасники акції протесту розгорнули у центрі Києва, на Европейській площі, прапор України розміром 35 на 45 метрів. В акції взяли участь також активісти інших правих політичних сил. Вони влаштували театралізоване дійство, де

(Закінчення на стор. 3)

На зустрічі з Президентом України Віктором Януковичем у Севастополі Патріярх Кирило вручає йому вищу нагороду Російської Православної Церкви. *Фото: УНІАН*

НА ТЕМИ ДНЯ

Церква без правди і справедливости – безбожна

Петро Часто

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі.– Що б не говорив московський Патріярх Кирило в Києві, які б правильні думки про єдність Христової Церкви не виголошував, яким би новітнім Золотоустом декому з невиправних малоросів не здавався, суть його візитів в Україну – не пасторська, а політична. Пасторською оця теперішня, восьмиденна, була б тільки в одному випадку: якби він спромігся хоч би вже навіть не на християнське, а бодай на звичайне людське почуття справедливости і на звичайну людську правдивість – щодо історичної вини Москви, державної і релігійної, перед Україною. Доки не буде цього визнання, Російській Церкві не можна вірити так само, як і російській державі.

Ні, цій Церкві не можна вірити ще в більшій мірі, тому що отруту великодержавного шовінізму вона вміло, спираючись на трьохсотрічний досвід духовного поневолення нашого народу, подає як єлей. Кепські, виглядає, в Москви діла, якщо вона свою відмерлу „сферу впливу“ має намір відродити з допомогою Церкви, тобто з допомогою засобу, для якого абсолютно протипоказане навіть найменше лукавство, не кажучи вже про свідоме фальшування „спільної“ українсько-російської історії, що дозволив собі у проповідях в Одесі, Дніпропетровську і Києві Патріярх Кирило.

Тому його загальнорелігійна риторика, на тлі путінсько-медведівських зазіхань на Україну, починає сприйматися вже не страшною, а смішною. „На всіх теренах Святої Русі – одні святі, одні святині й одна Церква“, – прорік нібито як неспростовну істину Кирило у слові на Синоді Російської Православної Церкви у київському соборі св. Софії. Але, по-перше, чи була вона колись – та Свята Русь? Чи була колись в Росії Церква вільною від держави? Чи мали якесь відношення до Російської Церкви, наприклад, єгипетські православні святі? Чи був в російській історії бодай невеликий період, коли Церква не вособлювала крайній націоналізм і шовінізм, тобто нехристиянську кривду щодо поневолених державною Москвою народів?

Учасники акції протесту розгорнули у центрі Києва, на Европейській площі, прапор України розміром 35 на 45 метрів. *Фото: УНІАН*

Хіба не смішить ця наступна фраза Кирила: „Ми не говоримо, що одна частина історичної Русі повинна панувати над іншою, що Церква поинна ставати інструментом чиєсь злої зовнішньої політики“. Хто ж не знає, що говорите ви не те, що чините, завиваючи брехню у гарні папірці?

Московська небезпека – не нова, самоочевидна, тому належна відсіч їй була б цілком можливою, якби не Президент Віктор Янукович, історично-релігійна нерозвиненість якого дозволяє Москві у такому швидкому темпі накидати на Україну подвійне ярмо – економічне і церковне. Мабуть, це і буде, не дай Боже, єдиним вислідом його президентства – повернення України в „єдиний російський простір“, що є спільним геополітичним проєктом Кремля і Патріярха Кирила. Спільним – в розумінні поєднання всіх можливих засобів, від духовної омани до економічного тиску і до застосування збройної сили.

Журналісти зауважили, що на відкритті III Асамблеї „Русского міра“ 3 листопада минулого року

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Посол США висловлює стурбованість

ОДЕСА. — Посол США в Україні Джон Тефт висловив стурбованість ситуацією з свободою преси в Україні. Перебуваючи 23 липня в Одесі у зв’язку з завершенням українсько-американських навчань „Сі Бріз-2010“, він заявив у розмові з журналістами: „Хочу зазначити, що ми справді стурбовані ситуацією зі свободою преси в Україні. Я не можу коментувати подробиці ситуації, яка мала місце в Одесі (вилучення співробітниками Міністерства внутрішніх справ сервера видання „Свободная Одесса“), але вважаю, що свобода преси є дуже важливою для того, щоб демократія була функціональною, ефективною“. Посол США також нагадав, що нещодавно в Україні з візитою перебувала Держсекретар США Гіларі Клінтон, яка „дуже відверто порушувала питання свободи преси“. „Про ситуацію з газетою „Свободная Одесса“ ми говорили і на зустрічі з посадником (Одеси) Едуардом Гурвіцом“, – зазначив Дж.Тефт. Крім того, Посол подякував одеситам за щиру гостинність, з якою були прийняті військові фахівці – учасники навчань „Сі Бріз-2010“.„Я радий, що у ході спільних навчань успішно відпрацьовані основні засоби боротьби з піратством і тероризмом“, – заявив Посол під час бесіди з Е. Гурвіцом. (*УНІАН)*

Відкрилася виставка до 145-річчя А. Шептицького

ІВАНО ФРАНКІВСЬК. — Матеріяли та церковні речі з фондів Івано-Франківського краєзнавчого музею, які представлені на виставці „Митрополит Андрей Шептицький“, що відкрилася 23 липня, репрезентують величну постать Глави Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) у екуменічній і просвітницькій діяльності, благочинстві, меценатстві. Особливе зацікавлення викликають фотодокументальні матеріяли періоду єпископства Андрея Шептицького у Станиславові (нинішньому Івано-Франківську) у 1899-1900 роках. Як наголосив директор видавництва УГКЦ „Нова зоря“ отець Ігор Пелехатий, той рік єпископства для тодішньої Станіславщини, що була провінцією Австро-Угорської імперії, „приніс світло просвіти“. Тільки пастирських листів А. Шептицький написав за рік понад десять, частину з них – гуцульським діялектом. Доповненням виставки стала сучасна церковна атрибутика, виготовлена майстрами з Коломийщини: це іконостаси, дарохранительниці, бічні престоли. Праці колективу, який очолює Микола Бирчак, є в церквах Прикарпаття, а також в Одеській, Херсонській, Миколаївській областях. *(Радіо „Свобода“)*

Ю. Лужков подякував В. Януковичеві

СЕВАСТОПІЛЬ. — Посадник Москви Юрій Лужков висловив вдячність Президентові України Вікторові Януковичеві за скасування заборони на в’їзд до України. Про це він сказав 24 липня у Симферополі на зустрічі з керівниками парляменту й Ради міністрів Криму. „Хочу висловити сердечну вдячність Президентові України В. Януковичеві за те рішення, яке він прийняв, надавши мені можливість знову безпосередньо вирішувати питання між Москвою і Кримом, Москвою і реґіонами України“, – сказав Ю. Лужков. „Це рішення я як посадник оцінюю як абсолютно обґрунтоване, абсолютно нормальне. Як людина я йому дуже вдячний і говорив про це під час недавнього приїзду до Києва“, – додав він. У травні 2008 року СБУ ухвалила рішення про постійну заборону на в’їзд Ю. Лужкова до України, зокрема через його заяви про те, що Севастопіль має бути повернений Росії. У червні цього року засоби масової інформації повідомили, що Ю. Лужкову дозволено в’їзд на територію України. Тим часом 19 липня Ю. Лужков заявив, що не змінив своєї думки щодо статусу Севастополя. *(УНІАН)*

Українського правозахисника не пустили в Росію

КИЇВ. — Російські прикордонники не пустили на територію Росії українського правозахисника і колишнього політв’язня Василя Овсієнка, мотивуючи це тим, що його ім’я є в „особливому списку“. Він їхав у село Кучино Пермської области до Музею історії політичних репресій і тоталітаризму, який міститься у приміщенні колонії особливо суворого режиму. Там цими днями проводився Міжнародний громадянський форум „Пилорама-2010“, куди запросили колишніх в’язнів табору, а також відомих політологів, істориків і правозахисників. Сам В. Овсієнко перебував у цьому таборі у 1981-1987 роках як в’язень сумління. Там загинув Василь Стус, а також відбували своє покарання Олекса Тихий, Юрій Литвин, Валерій Марченко, Левко Лук’яненко, Михайло Горинь, Іван Кандиба, Іван Сокульський, Іван Гель та інші українські правозахисники. „Я хотів відвідати кладовище, де був похований Василь Стус і Юрій Литвин. Але не вдалося“, – сказав В. Овсієнко. Правозахисник повідомив, що прикордонники ставилися до нього доброзичливо, але посадили його на перший потяг, що їхав до України. Правозахисник обурений тим, що досі існують списки українців, яким заборонено в’їжджати до Росії, і сказав, що звертатиметься до суду за поясненнями такий дій російських прикордонників. На початку липня Міністерство закордонних справ Росії оголосило про відмову від практики так званих „чорних списків“, що відповідає новому характерові взаємин Москви та Києва. (Бі-Бі-Сі)

П. Симоненко оголосив себе опозицією в коаліції

КИЇВ. — Комуністична партія (КПУ) є справжньою політичною опозицією. Про це заявив 27 липня провідник КПУ Петро Симоненко. „Опозиція – це клясове поняття. Ми хочемо змінити не окремих людей і партії, а поміняти соціяльний устрій. Це наша стратегічна мета“, – сказав він. „Що ж стосується Юлії Тимошенко і іже з нею, вони не хочуть змінювати лад. Вони хочуть зайняти місце Віктора Януковича і Миколи Азарова, їм не важливі інтереси трудящих, їм важливі їхні особисті інтереси та інтереси того капіталу, який вони представляють“, – зазначив П. Симоненко. „От у цьому сенсі КПУ – це справжня політична опозиція. Ми відстоюємо інтереси трудящих, а значить, знаходимося в конфронтації з партіями олігархів“, – заявив він. За словами П. Симоненка, „саме всередині коаліції Компартія відстоює інтереси народу, відмінні від інтересів олігархів“. У той же час він заявив, що „демонстративний вихід з коаліції був би з боку КПУ вкрай безвідповідальним кроком у відношенню до людей. По-перше, це посилило б протистояння в Раді, і ми знову скотилися б в минулу епоху бійок і блькування трибуни в сесійній залі“, – сказав провідник Компартії. „По-друге, якщо ми на радість і під оплески Ю. Тимошенко і Давида Жванії, відійдемо від праці в коаліції, то ми віддамо весь процес ухвалення рішень виключно в руки капіталістичних партій“, - зазначив П. Симоненко. *(„Українська правда“)*

В. Цушко – новий провідник соціялістів

КИЇВ. — 24 липня на з’їзді Соціялістичної партії України (СПУ) її провідником обраний Василь Цушко, який очолює Міністерство економіки, а під час останньої президентської виборчої кампанії був довіреною особою Віктора Януковича. Ще перед голосуванням він наголосив, що проти того, щоб партія була в опозиції. Попередні 20 років СПУ очолював Олександер Мороз, який двічі був головою Верховної Ради, а сама партія була однією з найпотужніших в українському політикумі. Тепер він став почесним головою партії. Напередодні О. Мороз заявив, що соціялісти не розглядають жодних варіянтів об’єднання з Комуністичною партією чи з Партією Реґіонів, бо вважають себе самодостатньою політичною силою, і навіть сподіваються отримати друге за представництвом місце під час наступних місцевих виборів. Водночас одна з провідників СПУ Валентина Семенюк-Самсоненко, яка заявила про самовідвід під час голосування щодо зміни керівництва партії, вважає, що ідеологи партії її зрадили. За її словами, це відбулося через „загравання з лібераллами“. Вона вважає, що причиною втрати популярности СПУ стала „нещирість у діях“. Ще один відомий член СПУ, мільйонер та експміністер транспорту Микола Рудьковський запропонував переглянути партійну символіку і замінити серп та молот на троянду, у статуті СПУ закріпити малиновий колір прапору партії. На минулих парляментських виборах Соціялістична партія не змогла подолати прохідний бар’єр, а тому зараз не представлена у Верховній Раді. *(Бі-Бі-Сі)*

Помер письменник та дисидент Є. Концевич

ЖИТОМИР. — 22 липня пішов з життя письменник та дисидент Євген Концевич. Його вважали леґендою покоління шістдесятників. За радянських часів його будинок у Житомирі був меккою для В’ячеслава Чорновола, Євгена Сверстюка, Івана Дзюби, Алли Горської, родини Світличних та інших тогочасних опозиційних діячів. Переслідувався Службою безпеки, але за ґрати не потрапив через тяжку хворобу. З 17 років Є. Концевич був прикутий до ліжка через травму хребта. Незважаючи на це, Є. Концевич запам’ятався великим життєлюбом та оптимістом. Він – автор прозових збірок „Дві криниці“, „Йдучи вулицею“, „Вона йшла усміхнена...“ та інших. Був нагороджений орденом „За мужність“. *(„5 канал“)*

Україна та Ізраїль увели безвізовий режим

ЄРУСАЛИМ. — Загадувати бажання біля Стіни Плачу, купатися в Мертвому морі і спостерігати благодатний вогонь у храмі Гробу Господнього відтепер можна без докучливих формальностей у посольстві. Український та ізраїльський міністри закордонних справ 22 липня підписали угоду про безвізовий режим. Відкрити для себе країну українці в повній мірі зможуть в жовтні цього року. Попереду – процедура ратифікації обами парляментами. Переговори про безвізовий режим розпочалися ще торік, коли міністерством закордонних справ керував Петро Порошенко. „Ізраїль чекає українських туристів. У 2009 році святу землю відвідали майже 70 тис. туристів. У наступному році після скасування віз тут сподіваються що Єрусалим побачить зо 200 тис. українців. У свою чергу обіцяють – Україну відвідає вдвічі більше ізраїльських туристів ніж зазвичай“. *(„5 канал“)*

В. Янукович призначив М. Мальського послом у Польщі

КИЇВ. — Президент України Віктор Янукович 24 липня призначив Послом України в Польщі Маркіяна Мальського. М. Мальський є доктором економічних наук, професором. До М. Мальського посаду Посла України в Польщі обіймав Олександер Моцик, який став Послом України у США. 22 липня В. Янукович призначив Сергія Ярового головнокомандувачем Внутрішніми військами Міністерства внутрішніх справ, головою місії України при НАТО – Ігоря Долгова. *(„Кореспондент“)*

Зменшать чисельність Збройних сил на 15-20 відс.

КИЇВ. — Міністерство оборони України та Генеральний штаб Збройних сил України розробляють концепцію подальшого реформування армії на час до 2015 року. Концепція передбачає зменшення чисельности особового складу Збройних сил України на 15-20 відс. Крім того, плянується позбутися надлишкового озброєння, військової техніки та об’єктів інфраструктури. Ця концепція передбачає проведення подальшого реформування армії. Протягом найближчих двох років належить стабілізувати ситуацію у військах, не допустити зниження рівня боєздатности. На другому етапі (2013-2015) – перейти до поступового розвитку Збройних сил. *(Радіо „Свобода“)*

У Києві під час акції протесту проти візити Патріярха Кирила. Фото: УНІАН

Співробітники міліції обшукують речі віруючих під час зустрічі Патріярха Кирила, в Одесі 20 липня. Фото: УНІАН

Церква без правди...

(Закінчення зі стор. 1)

Патріярх Кирило протягом свого 25-хвилинного виступу жодного разу не згадав Імені Ісуса Христа, зате 38 разів повторив словосполуку „русскій мір“.

Про внутрішній характер цього „міра“ можна судити за висловлюваннями його чільних ідеологів. Ось, наприклад, думка історика і філософа Вадима Цимбурського, якого в Москві називать „російським Гантінґтоном“: „На початку 90-их років деякі лібералі з Інституту філософії ходили коридорами й казали: „Хлопці ми ж, усі люди, пливемо в одному човні!“, а я їм на це відповідав: „Ось саме тому, що ми в одному човні, стратегічне завдання полягає в тому, щоб скинути іншого за борт, а якщо він буде чіплятися, – стукнути веслом по голові...“.

Ще одна його цитата, котра доволяє зрозуміти логіку царської, совєтської, сьогоднішньої і вічної закритости російської душі і російського розуму від решти світу: „Ідея Росії-острова походить не тільки від самих початків Московської Русі, але й простежується глибше, ледве не до Київської Русі. Модель „Росії-острова“ – це наш цивілізаційний архетип. І якщо тепер Росія де-факто повертається до свого допетровського простору, то найприроднішим стимулом до виживання буде саме актуалізація цього давнього архетипу. Ми повинні будувати себе довкола архетипного островного стрижня й використати всі ресурси для виживання й зміцнення своєї „островної“ цивілізації“.

І вони це з усіх сил роблять – політики, філософи, церковники – певна річ, включаючи у свою „острівну цивілізацію“ й нас, українців, незважаючи на непереборні відмінності у психологіях цих двох сусідніх народів. І звичайно ж, не зважають вони на неприємні для них історичні подробиці з життя російського православ’я, зокрема на власне розкольництво, у висліді якого й виникла московська патріярхія. А тепер, отже, розкольники – це ми, українці. Але то нічого, добрий пастир Кирило все нам пробачить, якщо ми відмовимося від ідеї створення єдиної Помісної Української Православної Церкви. А якщо не відмовимося, вони знайдуть тисячу способів запобігти цьому.

У пресу просочилася цікава інформація (див. блог Олега Медведєва в „Українській правді“ з 22 липня) про те, як Москва з допомогою своєї аґентури в Україні і в Туреччині у липні 2008 року відвернула цілком можливе в той момент об’єднання усіх трьох Українських Православних Церков, і як „турки помогли вплинути на Патріярха Варфоломія, який вже був готовий визнати Українську Православну Церкву“.

Сьогодні, коли на 19-му році відновлення державної незалежности України її властива українськість, потрапивши в промосковські руки „реґіоналів“, не розвивається, а заникає, наші очі сліпнуть з відчаю, і ми бачимо причину біди не там, де треба. А вона ось: „Україна не тоді зрадила свої національні інтереси, коли віддала росіянам Крим та Чорноморську фльоту на багато років наперед, а тоді, коли віддала їм назавжди Почаїв і Києво-Печерську Лавру“, – пише протоієрей Української Православної Церкви Київського патріярхату Євген Заплетнюк. І хто може заперечити цей справедливий висновок?

КОМЕНТАР З МІСЦЯ ПОДІЇ

Для чого приїздив Московський Патріярх Кирило?

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – Ще за місяць до приїзду Московського Патріярха Кирила до Дніпропетровська місто почали готувати до його візити: поклали новий асфальт з летовища, зарівняли численні вибої на тих вулицях, де плянувалося йому їхати, замінили сотні плякатів по усьому місту – замість портретів місцевих кандидатів у посадники скрізь з’явилися величезні гасла: „Вітаємо Патріярха Кирила у Дніпропетровську!“ з його портретом у церковних парадних шатах. Дніпропетровці дивувалися, де міська влада раптом знайшла на усе це кошти, яких дотепер „не було“ в міському бюджеті на соціяльні виплати, вивезення сміття та інші термінові заходи.

А ще місто витратило великі кошти на реконструкцію пам’ятника „Героям Севастополя“ та усього Севастопольського парку, де той стоїть. Севастополь шанують у Дніпропетровську, тому що у місті було розташовано шпиталь, куди під час війни 1853-1856 років з Криму везли волами поранених воїнів і тут їх оперував видатний хірург Микола Пирогов. Саме тут ним був закладені засади військовопольової хірургії. Померлих ховали на цвинтарі, який назвали Севастопольським (у 1956 році на місці цвинтаря було створено парк).

Як відомо, Севастопіль – болюча тема України. Нещодавно Президент Віктор Янукович підступно продовжив термін перебування російської військової фльоти в Севастополі, фактично – просто подарував цей порт Росії довічно. Це розуміють навіть діти!

А дорослі свідомі українські громадяни бачать усю панораму російської експансії на Україну. Головні її напрямки: газовий та нафтовий важелі для позбавлення України економічної самостійности, руйнування фінансової та банківської систем України, скуповування українських підприємств та земель російськими олігархами та іншими приватними особами. У мовному питанні Москва поставила українофоба Дмитра Табачника міністром освіти, заповнила книгарні російськими книжками, а тепер веде активну боротьбу за душі православних, організатором і провідником якої виступає саме Патріярх Кирило.

Головні тези його промов-проповідей та численних інтерв’ю на телебаченні та серед віруючих впродовж липня в Одесі, Дніпропетровську та Києві:

росіяни та українці – єдиний народ, Україні не потрібна помісна Церква, усі її функції має перебрати Московський патріярхат, Патріярх Філарет (Київський патріярхат) мусить покаятися у церковному розколі в Україні разом з мільйонами українців, які не визнають Московський патріярхат.

Число храмів, побудованих Московським патріярхатом за роки незалежности України, зросло у 10 разів.

У Дніпропетровську Кирило перебував два дні, протягом яких ми побачили таку кількість охоронців цієї особи, якої наше місто не бачило за всю історію свого існування з 1784 року. Хоча протестів проти візити „московського гостя” у зросійщеному місті й не очікувалося, до міста була стягнута вся міліція з области: вздовж вулиць, де їхав ескорт авт, міліціонери стояли з обох боків на відстані 20-30 метрів один від одного, поблизу завжди були батальйони охоронців з України та Росії, спеціяльні охоронні підрозділи, загони таємних аґентів у цивільному. Хоча погода прогнозувалася безхмарна, в руці кожен такий охоронець мав чорну парасольку: то у них така зброя-електрошок.

У відповідь на нагородження В. Януковича вищим церковним орденом Росії Патріярха Кирила обрано почесним доктором Дніпропетровського державного університету. От тільки не сказано – доктором яких наук? Богослов’я ж в університеті не викладають, бо церква за Конституцією відділена від держави.

Протягом двох днів Центральне державне телебачення (канал УТ-1) повністю транслювало усі зустрічі, візити, виступи Кирила, навіть чотиригодинну Літургію біля Преображенського собору. Прем’єр-міністер Микола Азаров ніколи не повідомить народові, скільки бюджетних грошей витрачено урядом за коштовний телевізійний час. Натомість, за газ усі громадяни будуть з 1 серпня сплачувати в півтора рази більше, аби сплатити борг Росії. Чому б тій же Росії не відшкодувати Україні телевізійне висвітлення кроків адепта її імперської політики – церковника Кирила?

Володимир Єфимов

Перебування...

(Закінчення зі стор. 1)

висміювали приналежність Кирила до російської державної машини.

Надзвичайні заходи охорони, вжиті під час візити Московського Патріярха Кирила, та затримання активістів українських національно-демократичних сил є відвертим „зловживанням порядком“, заявила партія „Наша Україна“ 26 липня. Навіть під час візити Папи Римського Івана-Павла II, на якого свого часу справді було здійснено кілька замахів, такої надмірної міліцейської діяльности не спостерігалося, нагадує партія. На думку „Нашої України“, така організація візити Патріярха Кирила до Києва „засвідчила, що московський церковний єрарх, який прибув сюди з „пастирською візитою“, насправді панічно боїться своєї пастви“.

Єпископ-помічник предстоятеля Української Греко-Католицької Церкви Йосип (Мілян) заявив 25 липня, що Церква не повинна протидіяти візиті Патріярха Московського Кирила в Україну. „Ми нічого не повинні робити на противагу будь-яким конфесіям“, – зазначив він. Папа Бенедикт XVI теж колись приїде в Україну. Але це не буде на противагу візиті Кирила. *(Бі-Бі-Сі, Радіо „Свобода“, УНІАН).*

АМЕРИКА І СВІТ

Президент Б. Обама підписав закон про фінансову реформу

ВАШІНҐТОН. — Президент Барак Обама 21 липня підписав закон про реґулювання фінансового сектора країни, що є найбільш значущою подією у цій ділянці від часу Великої депресії 1930-их років у США. Церемонія підписання відбулася в присутності щонайменше 400 законодавців, урядовців, підприємців і звичайних громадян. Президент Б. Обама зазначив, що мета закону – запобігти ризикованій поведінці на фінансовому ринку, що призвело до кризи майже два роки тому, і захистити права споживачів від несправедливих оплат і кар на вимогу банків та інших фінансових установ. Б. Обама сказав, що новий закон дає найбільший захист споживачам фінансових послуг за усю історію країни, а передбачені зміни допоможуть відновити американську економіку завдяки чітким, загальним правилам для захисту інтересів усіх сторін. Втім, багато з цих норм і правил ще повинні бути опрацьовані відповідними реґулюючими органами США. Цей процес, як очікують, може тривати впродовж багатьох місяців або навіть років. *(„Голос Америки“)*

Конґрес надіслав Б. Обамі закон про фінансування війни в Афганістані

ВАШІНҐТОН. — Американські законодавці схвалили законопроєкт про додаткові бюджетні витрати, які підуть на фінансування кампанії в Афганістані, і 28 липня подали документ на підпис Президентові Баракові Обамі. Законопроєкт, який підтримали 308 членів Палати Представників, передбачає виділення 37 млрд. дол. на акцію в Іраку та на відіслання додаткових 30 тис. американських військових до Афганістану. Крім того, документ передбачає надання понад 5 млрд. дол. на подолання наслідків стихійних лих на території США і близько 3 млрд. – на допомогу Гаїті. Перед цим законопроєкт був схвалений Сенатом США. *(Радіо „Свобода“)*

Т. Гейворд залишить посаду керівника компанії

ЛОНДОН. — Нафтова компанія „Бритіш Петроліюм“ (BP) офіційно оголосила 27 липня, що 1 жовтня виконавчий директор Тоні Гейворд залишить свою посаду. Новим керівником компанії стане Роберт Дадлі, який зараз керує акцією з ліквідації виливу нафти в Мехіканській затоці. BP намагається відновити свою репутацію у США, де Т. Гейворда часто критикували, звинувачуючи в недостатньо серйозному ставленні до виливу нафти. Компанія повідомила, що виділила 32 млрд. дол. на витрати, пов’язані з очищенням Мехіканської затоки і компенсацією збитків, заподіяних виливом нафти. (*Радіо „Свобода“)*

Під Ісламабадом розбився літак

ІСЛЯМАБАД, Пакистан. — Пасажирський літак „Airbus A321“ розбився 28 липня в горах на північ від столиці Пакистану. За даними поліції, літак, що належав компанії „Airblue“, виконував лет до Ісламабаду через Карачі, на його борту знаходилося понад 150 осіб. До місця аварії прибули рятувальні групи. Урядові повідомили, що знайдено 20 тіл загиблих, а трьох поранених забрано до лікарні. Погодні умови в останні дні призвели до того, що багато летів було скасовано, але цьому літакові дозволили летіти з Карачі, оскільки це дуже популярний маршрут. Представник авіокомпанії „Airblue“ Рахіль Ахмед заявила журналістам, що аварія була „надзвичайно трагічною. Наше першочергове завдання полягає в знаходженні живих пасажирів. Погода не сприяє для порятунку, але рятувальні команди досягли місця події“, – сказала вона. *(Бі-Бі-Сі)*

Опубліковано тисячі таємних документів про війну в Афганістані

ВАШІНҐТОН. — Інтернет-сторінка „WikiLeaks“ оприлюднила 25 липня десятки тисяч таємних американських військових документів про війну в Афганістані і заявила, що має ще 15 тис. документів, які будуть оприлюднені, „наскільки дозволять умови безпеки в Афганістані“. Документи стосуються часу між січнем 2004-го і груднем 2009 року. Радник Білого Дому з питань національної безпеки Джеймс Джонс опублікував заяву, в якій назвав витік документів „безвідповідальним“, кажучи, що це не лише загрожує життю американців та їхніх товаришів по зброї, але також національній безпеці країни. Серед оприлюднених документів є докладні дані про рейди, що їх провела американська спеціяльна частина проти важливих повстанських та терористичних об’єктів. У висліді деяких рейдів загинули афганські цивільні. Деякі документи нібито описують побоювання з боку США, що пакистанська розвідувальна служба допомагає талібським повстанцям. Дж. Джонс заявив, що Інтернет-сторінка „WikiLeaks“ не пробувала навіть встановити контакту з американським урядом, який довідався про оприлюднення документів з засобів масової інформації. Ідеться про „Ню-Йорк таймс“, лондонську „Гардіян“ і німецький тижневик „Шпіґель“. Посол Пакистану в США Гусейн Гакані наполягав, що його країна повністю віддана боротьбі з ісламськими повстанцями. Він сказав, що оприлюднені документи не віддзеркалюють нинішнього стану речей на місці. *(„Голос Америки“)*

В. Путін підтвердив, що зустрічався з шпигунами

ФОРОС. — Прем’єр-міністер Росії Володимир Путін, відповідаючи на запитання журналістів у Криму, сказав, що мав зустріч з російськими шпигунами, яких обміняли в рамках домовленості з США. Він додав, що не має жодних сумнівів, що їх подальше життя буде яскравим та цікавим. В. Путін підтвердив, що під час зустрічі вони говорили про життя. В межах домовленостей з США, 10 російських шпигунів обміняли на чотирьох західних. Обмін відбувся у Відні. В. Путін перебуває у Криму, де 24 липня відвідав міжнародне „байк-шов“, а згодом зустрівся з Президентом України Віктором Януковичем. Перед початком цієї зустрічі В. Путін відзначив, що товарообіг між Україною і Росією вийшов на докризовий рівень. Обидвоє наголосили на важливості подальшого розвитку двосторонніх взаємин між Україною та Росією. Офіційно озвучені теми переговорів – „широка палітра питань, які знаходяться у спільному опрацюванні, зокрема перспективи транзиту газу через Україну“. Проте напередодні відома російська дисидентка Валерія Новодворська припустила, що темою зустрічі могли бути умови передання Криму Росії. *(Бі-Бі-Сі)*

Росія припинила участь в акції НАТО в Середземному морі

МОСКВА. — Участь Росії в морській антитерористичній акції НАТО в Середземному морі „Активні зусилля“ припинено, повідомив 25 липня високопоставлений представник Головного штабу Військово-морської фльоти Російської федерації (ВМФ РФ). Акція НАТО „Активні зусилля“ проводиться в Середземномор’ї після терористичної атаки у вересні 2001 року в США і передбачає участь кораблів НАТО в забезпеченні режиму безпеки судноплавства в акваторії Середземного моря. Росія надалі співпрацюватиме на міжнародній арені в питаннях безпеки судноплавства і братиме участь у боротьбі з піратством в Аденській затоці. *(УНІАН)*

Знайдено тіло американського вояка

КАБУЛ, Афганістан. — В Афганістані 27 липня знайдено тіло американського моряка, який пропав безвісти 23 липня в східній афганській провінції Логар після того, як моряки ввійшли на територію контрольованого талібами опорного пункту. Пошуки іншого моряка тривають. В оприлюдненій 27 липня заяві НАТО зазначається, що рятувально-пошукова акція триватиме до часу, коли буде знайдено іншого щезлого моряка. Раніше угруповання „Талібан“ заявило, що його бойовики вбили одного моряка під час перестрілки, а іншого захопили в полон. У заяві НАТО не було подано прізвища знайденого американського військовослужбовця, проте газета „Денвер пост“ повідомляє, що штатний законодавець Кольорадо заявив, що останки належать 30-річному Джастинові МакНілові, синові сестри його дружини. *(„Голос Америки“)*

Ізраїль не продовжить мораторій

ЄРУСАЛИМ — Прем’єр-міністер Бенямін Нетаньягу 26 липня заявив, що Ізраїль не буде продовжувати 10-місячного мораторію на будівництво єврейських поселень на Західньому березі, реченець якого вигасає наприкінці вересня. Б. Нетаньягу повідомив про це у час сутичок між єврейськими поселенцями і палестинцями у селі Бурін у північній частині Західнього берега. У сутичках взяли участь десятки ізраїльтян, розлючених знесенням кількох будинків. В результаті насильств, коли обидві сторони кидали одні в других камінням, постраждало 10 осіб. Тим часом аґентство „Associated Press“ повідомило, що палестинський президент Махмуд Абас сказав, що він повинен діяти досить швидко, щоб домовитись про безпосередні переговори з Ізраїлем і задля того, щоб заручитись підтримкою Президента США Барака Обами у створенні палестинської держави. Торік у листопаді прем’єр-міністер Б. Нетаньягу проголосив під тиском США 10-місячний мораторій на будівництво єврейських поселень у намаганні відновити мирні переговори з палестинцями. *(„Голос Америки“)*

США оголосили нові санкції проти КНДР

ВАШІНҐТОН. — США наклали нові економічні санкції на Північну Корею, посилюючи таким чином тиск на режим у Пхеньяні, у світлі потоплення південнокорейського військового корабля. Про це повідомила 22 липня в Сеулі Державний секретар США Гіларі Клінтон після того, як вона і міністер оборони Роберт Ґейтс провели розмови зі своїми південнокорейськими колеґами. Г. Клінтон заявила, що нові санкції мають на меті припинення „незаконної діяльності“ режиму, включно з торгівлею зброєю та предметами розкоші, доходи з чого фінансують ядерну програму Корейської народної демократичної республіки (КНДР). Вона наполягала на тому, що санкції не скеровані проти народу Північної Кореї. Обидві сторони також видали спільну заяву з осторогою на адресу Пхеньяну про „серйозні наслідки“ у випадку, якщо влада вдасться до будь-яких дальших актів аґресії проти Сеулу. Союзники закликали КНДР взяти на себе відповідальність за потоплення корабля „Чхонан“ 26 березня, у висліді чого загинуло 46 моряків. Міжнародна слідча комісія прийшла до висновку, що вистрелена з північнокорейського підводного човна торпеда вразила „Чхонан“, який відтак затонув. Пхеньян категорично відкидає таке звинувачення. *(„Голос Америки“)*

Сербія подала заяву на вступ до ЕС

БЕЛҐРАД, Сербія. — Скасування віз і заява на членство в Европейському союзі – за один тиждень Сербія зробила ці важливі кроки на шляху до европейської спільноти. Переговори про членство будуть непростими, але сербам таланить: наступною в ЕС головує прихильна до Сербії Еспанія. 20 липня Президент Сербії Борис Тадіч вирушив до Стокгольму, столиці поки ще головуючої в ЕС Швеції, аби передати офіційну заяву Белґраду на вступ держави до ЕС. Ця заява є логічним наслідком попередніх подій у зближенні Сербії з ЕС. На початку грудня 2009 року почала діяти угода про зону вільної торгівлі, а від 16 липня сербські громадяни можуть без віз в’їжджати на територію країн Шенґенської угоди. Сербія вже багато зробила для того, щоб наблизитися до стандартів ЕС, але є ще й чимало проблем, які постають на шляху вступу цієї балканської країни до ЕС. *(„Німецька хвиля“)*

ТОЧКА ЗОРУ

Єдиний наш порятунок

„Христос для волі нас визволив. Тож стійте в ній і не піддавайтеся знову в ярмо неволі!"(Гал. 5:1)

Україна сьогодні в критичній ситуації, їй загрожує цілковита втрата державної суверенности і повернення до колоніяльного стану повної залежности від Москви. За 19 років відновлення самостійности українці все ще не стали політично зрілою нацією.

Передусім не виправдали надій наші Церкви. Українська держава дуже потребує єдиної Української Православної Церкви, яка визволила б наш народ з духовної неволі та вилікувала б його поранену душу. Однак, Українські Православні Церкви ще й сьогодні не можуть поєднатися, все ще оглядаються на чужі церковні центри, які нас не лише не поєднують, а ще більше роз'єднують.

Особливо розчарувала Українська Греко-Католицька Церква, ця славна колись Церква Митрополита Андрея і Патріярха Йосифа, яка вже від половини XIX ст. була справжньою національною Українською Церквою, хоч діяла під чужими окупаціями, австрійською і польською.

Здоровий вплив цієї Церкви причинився у великій мірі до національного відродження Наддніпрянщини, в якій царський уряд забороняв уживання української мови. Тому Галичина й одержала назву „П'ємонт України".

Після того, як совєтська влада у 1946 році зліквідувала Українську Греко-Католицьку Церкву, поширився в Галичині хибний погляд, що нашу Церкву зліквідовано, бо вона була в єдності з Римським апостольським престолом. Це була велика неправда, бо і польська Римо-Католицька Церква, а також інші Римо-Католицькі Церкви, що перебували під комуністичними режимами, могли свобідно діяти. Нашу ж Церкву зліквідовано тому, що вона була істинно українською.

Розпад СРСР і відродження Української держави дали для нас добру нагоду звільнитися з усіх наслідків чужого поневолення, стати на власні ноги, бути собою, почати діяти, як вільні Божі діти, як віруючі християни та ідейні свідомі українці.

Тим часом наша УГКЦ почала діяти в дусі якогось католицького універсалізму, в якому немає вже місця для українських патріотичних ідей, для закликів до плекання української мови і культури, любови до рідного українського народу. Священики вже не виголошують у церквах патріотичних проповідей. Шкідливі, небезпечні наслідки такого антиукраїнського католицького „універсалізму" спостерігаємо все частіше.

Ось недавно, під час синодальних нарад греко-католицьких і римо-католицьких єпископів, почали відправляти „спільні" Служби Божі з участю всіх єпископів – щоб підкреслити єдність Католицької Церкви „двох обрядів", а в дійсності цей процес завершиться повним злиттям нашої УГКЦ з Римо-Католицькою Церквою.

У жовтні 2007 року польський єпископ Мар'ян Бучек заявив на веб-конференції, що УГКЦ не є ніякою окремою помісною одиницею, а лише обрядовим варіянтом однієї Римо-Католицької Церкви в Україні.

Також недавно появилася в пресі стаття ужгородського професора Любомира Белея про церковну ситуацію на Закарпатті „Закарпатський казус sui juris – випадковий анахронізм чи знаряддя антиукраїнської політики?" („Гомін України", ч. 18, 11 травня 2010 року). У ній ідеться про те, що Ватикан далі вважає Українських Греко-Католиків Закарпаття окремою Церквою sui juris, яка не підлягає проводові Української Греко-Католицької Церкви. Автор пише: „Ватикан таким чином або не визнає Закарпаття частиною України, або ж місцевих греко-католиків не вважає українцями. „Tertium non datur".

Прикладом такої дискримінаційної, антиукраїнської політики Ватикану є наша церковна дійсність в таких католицьких країнах, як Італія, Еспанія і Португалія.

Українці, приїхавши туди на працю, бажають організувати своє церковне життя, мати свої Богослужби, святкувати свої свята тощо. До них приїхав з України наш Владика Діонісій Ляхович, щоб заопікуватися ними і створити наш український греко-католицький екзархат. Але Ватикан не хоче це дозволити. Владика не може користуватися своїми правами. Наші люди підлягають римо-католицьким єпископам. Їм загрожує релігійна і національна асиміляція.

А вже вершком не лише наших церковних аномалій, але нашого національного пониження мають бути заплановані польськими церковниками врочисті святкування у Львові у 2012 році, з участю Папи, з нагоди 600-ліття перенесення римо-католицької столиці з Галича до Львова.

Відомо, що після окупування Галичини поляками почалися жорстокі переслідування українського народу і Української Церкви. Польська Римо-Католицька Церква почала діяти на українських землях не як Христова Церква, а як активна помічниця польського уряду в духовному поневоленні українського народу і нашої Церкви.

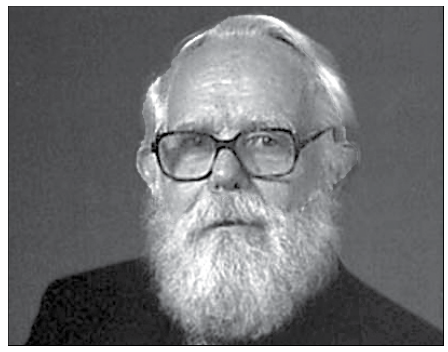
Коли 20 травня римо-католицький Архиєпископ Мєчислав Мокшицький повідомив про ці пляни, наші владики ніяк не зареаґували на це повідомлення.

Усе це створює велику небезпеку не лише для нашої Церкви, але також для Української держави і української нації. Тому й український рух в обороні суверенної Української держави повинен також стати рухом в обороні рідної Української Церкви. Бо без Української Церкви не буде Української держави.

Євген Іванків,
Чикаґо, Ілиной

Відзнака від Папи Бенедикта XVI

ЛЬВІВ. – З нагоди 100-ліття о. Дмитра Блажейовського Папа Бенедикт XVI та Конгрегація для Східних Церков надіслали йому вітання та подяку за довголітню невтомну і надхненну працю. Від імені Патріярха Української Греко-Католицької Церкви Любомира (Гузара) папську медалю „Христос – наш мир" та вітального листа ювілярові вручив Протосинкел Львівської Архиєпархії о. Орест Фредина.

о. Дмитро Блажейовський

21 серпня о. д-р Д. Блажейовський святкуватиме 100-річчя від дня народження. Задовго до знаменної дати почали надходити привітання вітальні нагороди ювілярові. Він є автором 25 наукових праць з історії Церкви та Української держави, а в його мистецькому доробку є 350 вишитих ікон, на які він видав 300 взорів української релігійної вишивки. Незважаючи на поважний вік, він і далі активно працює.

Д. Блажейовський народився на Лемківщині. У 1933 році він з Праги пішки прийшов до Риму на прощу. Дорогою почув українську пісню. Співали семінаристи з колегії св. Йосафата. Це його настільки вразило, що він вирішив там вчитися. З 1947 року священик жив у США, у 1973 році повернувся до Риму. Тепер живе в Україні. Вишивані ікони священика можна побачити у Франції, Італії, Ватикані, Бразилії, Німеччині та інших країнах. Львівський музей вишиваних ікон о. Дмитра Блажейовського і Товариство „Україна-Світ" висунули його кандидатуру на здобуття Національної премії України ім. Тараса Шевченка.

о. Павло Дроздяк,
пресс-секретар Львівської Архиєпархії

НА ТЕМИ ДНЯ

І розум, і совість кажуть: „Ні!"

Аналізуючи сучасний стан України та пропоновані різними опозиційними силами способи боротьби з антиукраїнською політикою Партії Реґіонів, треба усвідомити, що авторитарні режими добровільно влади не віддають. Тому тактика „допомагаймо, бо це своя держава" не тільки не виправдує себе, але й служить зміцненню того режиму.

Водночас діяспорі не можна застосовувати тактику ізоляції чи „ембарго" щодо України. Навпаки – потрібні якомога тісніші контакти з українським народом, потрібна постійна допомога для нього. Але не для режиму.

Ось цікава проблема. Оскільки влада України від самого проголошення державної незалежности проголосила себе бідною, діяспора, мудро чи не мудро, фінансово допомагала Українській державі. Тут справа не в мудрості, а в совісті. Діяспора справді не тільки „душу", але й „тіло" була і є готова „положити" за „нашу свободу". Тому наші громади в різних місцевостях США і в різних країнах фінансували навіть дипломатичні місії, купували для них будинки, резиденції.

Кожного року діяспора відзначає річницю відновлення Незалежности України. У багатьох випадках це зводиться до щедрих гостин у дипломатичних місіях України, і діяспора фінансує ці патріотичні заходи.

Можна б сказати: „Чи ж не соромно владі в Україні, щоб діяспора платила за відзначення річниці Незалежности України?". Але ніхто цього не казав, це ми всі вважали за щось нормальне – за президентів Леоніда Кравчука, Леоніда Кучми, Віктора Ющенка. Чи так повинно бути за Віктора Януковича?

Л Кравчук, колишній ідеолог Комуністичної партії України, волиняк з походження, скаржився, що не знав про Голодомор, одначе, не противився розсекреченню цієї білої плями радянської історичної спадщини та доручив вшанувати пам'ять жертв, що завершилося встановленням Пам'ятного знака на Михайлівській площі в Києві. Натомість В. Янукович вже в день президентської присяги скасував сторінку про Голодомор з веб-сайту Президента України. А після цього поїхав до Страсбургу, де перед членами Парляментської Асамблеї Ради Европи і перед усім світом заявив, що Голодомор не був геноцидом українського народу.

Л. Кучма теж не противився процесові розсекречення, а за його президентства з нагоди 70-ліття Голодомору влада зайняла вперше становище, що то був геноцид українського народу. Відбулися парляментські слухання щодо вшанування пам'яті жертв Голодомору, на яких доповідав сьогоднішній украйнофоб Дмитро Табачник, в той час віце-прем'єр-міністер з гуманітарних питань. За Президента Л. Кучми цей украйножер не смів сказати, що галичани – це не українці. Також не смів заперечити Голодомор.

Зайве порівнювати духовні цінності В Януковича і В. Ющенка. Президент В. Ющенко мав чимало мінусів, але, без сумніву, був українським президентом. Натомість режим В. Януковича не має нічого спільного з українським народом. Він служить тільки власним інтересам і Москві. Фінансова допомога йому чи його вислужникам, добровільним чи задля кар'єри, сьогодні не допомагає ні Україні, ні українському народові. Мав гроші В. Янукович відзначити разом з москалями „побєду" в Другій світовій війні?

Сьогодні влада в Україні бандитська і антиукраїнська. Сьогодні Президент України за гроші продає суверенітет України, як це було недавно в Харкові. Годувати цих малоросів і яничарів тяжко зaробленими грішми патріотичної діяспори? Тут не тільки розум, але і совість каже: „Ні!".

Аскольд Лозинський,
Ню-Йорк

Закулісні хитрощі Москви

Провідники Росії поряд з явними акціями проти незалежної України, речником яких відразу ж став новообраний Президент України Віктор Янукович, ведуть також спритно замасковані і небезпечні ігрища. Яскравим прикладом таких хитрощів стали останні події в Сткокгольмському арбітражі, де Україна з великими збитками програла судову суперечку з швайцарським посередником у постачанні газу до Европи – компанією „РосУкрЕнерґо“.

Розпочалося усе в січні 2009 року, коли Росія загнала Україну в глухий кут, обмеживши постачання газу. Заради порятунку держави до Москви поїхала тодішній прем’єр Юлія Тимошенко. Прем’єр Росії Володимир Путін вдав, що співчуває вродливій жінці, і пообіцяв дати дешевий газ за умови, що Україна забезпечить також дешевий транзит газу до Европи. Для такого забезпечення були потрібні фонди, яких бракувало, але В. Путін порадив забрати їх у „РосУкрЕнерґо“, яка заборгувала росіянам 1.7 млрд. дол. При цьому було обумовлено, що Україна не залучатиме Росію до відібрання боргу, впорається сама. Україні узяти гроші не вдалося, і вона узяла в посередника 11 млрд. кубометрів газу. Посередник з цим не погодився, подав судовий позов до „Нафтогазу“ і виграв справу.

На перший погляд, усе зрозуміло: звичайні комерційні взаємини. Але... З’ясувалося, що „РосУкрЕнерґо“ наполовину належить російському „Ґазпромові“, без дозволу якого не може подати позов до суду. І чого б це прем’єр Росії звертався до прем’єра України з пропозицією вилучити борг у свого ж васала? Достатньо було б самому сказати про це швайцарському підприємцеві.

Отут і прихована істина. Москва була упевнена, що Україна програє, і обумовила це в ході січневих переговорів. Але і прем’єр України була не тім’я бита і у поясненнях до суду написала, про що було домовлено у Москві. Коли ж представники „Нафтогазу“ готувалися розповісти арбітрам подробиці справи, з Києва надійшов урядовий наказ забрати заяву, з якої потім були вилучені усі згадки про Росію. Цією несподіванкою зацікавилися журналісти, які роздобули лист керівника „Ґазпрому“ до керівника „Нафтогазу“ з обіцянкою великих неприємностей, якщо в суді зайде мова про Росію. Натякали про борг за спожитий газ. Україна виявила послух. Аналітики вважають, що під час зустрічі двох прем’єрів гостя з України дістала якісь передвиборні обіцянки і не хотіла їх втрачати. Москва і справді не поспішала з якимись санкціями щодо України, чекаючи на вислід виборів. Коли ж Ю. Тимошенко програла вибори, Україна відразу ж програла в суді. Адже тепер Москві не було сенсу підтримувати колишнього прем’єра, але був сенс нагнати переляку на нового президента, який мав віддати посередникові тепер вже 12.1 млрд. кубометрів газу на збитки власній країні. Довелося В. Януковичеві разом з Миколою Азаровим йти на подвищення ціни газу для споживачів. Москва ж виграла: тепер і В. Янукович буде слухнянішим, і українська економіка слабкішою. Тільки фахівцям зрозуміло, що без Москви Україна не могла відібрати газ у залежної від Росії „РосУкрЕнерґо“ і що насправді було здійснено оборудку, яка розпочалася „газовою війною“, виглядала як благодійність Росії і завершился її перемогою.

СВОБОДА
Пам'ятаймо про Україну!
Газета заснована у 1893 році
Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
e-mail: admin@svoboda-news.com
Керівник відділу оголошень – Марійка Осцісла вська (973) 292-9800 дод. 3040
Fax: (973) 644-9510
e-mail: adukr@optonline.net
Передплата – Марійка Пенджола 973) 292-9800 дод. 3042
e-mail: subscription@svoboda-news.com

ЛИПЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

День народження міста Торонто

Елізабет-Френсіс Гейл. „Поселення Йорк“ (акварель, 1804 рік).

30 липня 1793 року в Канаді почалося будівництво військового посту Форт-Йорк – тепер Торонто, найбільшого міста Канади, важливого центру української діяспори в Північній Америці, яка має численні громадські організації, освітні, релігійні та мистецькі установи. За даними перепису населення Канади 2006 року в місті Торонто та його передмістях проживало 122 тис. осіб українського походження.

Коли у цей край прийшли француззи, землі заселяло плем’я гуронів. Згодом контролю над цими землями отримали англійці, які у 1787 році придбали значні території, а в 1793 році заснували військовий пост Йорк.

Формальне створення міста на основі поселення Форт-Йорк сталося 6 березня 1834 року на вимогу населення, кількість якого на той час складала 9,250 осіб. Назву нового міста узяли від слова „ткаронто“, що означало „де дерева ростуть з води“ – тобто вузьку протоку між озерами північніше Торонто. Інші вважають, що назва походить від слова „торонтон“, що значило „місце зустрічі“.

Під час Великого голоду в Ірляндії місто заросло завдяки переселенцям з цієї країни. У 1951 році населення міста сягнуло 1 млн. осіб, за 20 наступних років подвоїлося, а в 1980-их роках перевищило за цим показником Монреаль.

Перші українські іміґранти прибули в Торонто 1903 року. Згодом українська громада міста приростала за рахунок переселенців з Західньої Канади, куди українці почали іміґрувати раніше з Австро-Угорщини і, пізніше, за рахунок втікачів від Другої світової війни. У місті працюють десятки громадських організацій та об’єднань українців, більшість з яких входять до місцевого відділу Конґресу Українців Канади. Тут діють дитячі садки та школи, в яких вивчаються українська мова, культура та історія України; українські храми, будинки для старших, спортивні товариства „Україна“ та „Карпати“.

Щороку в місті відбувається Український мистецький фестиваль, до участи в якому запрошуються виконавці з України, а також місцеві музичні колективи. Цього року 14-ий фестиваль заплянований на 17-19 вересня. В Торонто діють танцювальні та співочі колективи, бандуристи, театральний ансамбль, тут розташована Канадсько-українська мистецька фундація (КУМФ), що представляє українське образотворче мистецтво. Інформаційні потреби українців задовольняють реґулярні програми радіо та телебачення, низка друкованих видань.

Українські кредитові спілки в процесі розвитку перетворились на повноцінні фінансові установи з широким асортиментом послуг. Тут також розташована Канадсько-українська торгова палата, покликана сприяти розвиткові двостороннього співробітництва в торговельній та інвестиційній сферах.

Л. Хм.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

В охороні здоров'я багато проблем

„Свобода" значно змінилася на краще в порівнянні з тими числами, які мені пощастило бачити кілька років тому. Вона – об'єктивна. Читаючи її, можна бути добре проінформованим про життя українців за межами України. Українці відомі в світі. Їхні ідеї – це захист України як держави, захист людей. Це культурні, доброзичливі люди.

Публікації „Свободи" – актуальні, справедливі, об'єктивні. Вони виховують національну свідомість. Автори сміливо пишуть правду. Але, на жаль, передплачує тижневик невелика кількість людей. Інші газети, радіо, телебачення, в основному, вихваляють нинішню владу, а деякі реклямують людську розбещеність.

Сьогоднішня ситуація в Україні гірша, ніж в СРСР була за управління Михайла Горбачова: поширилася корупція, невиконання чинного законодавства. Медичні послуги згідно закону повинні надаватися безкоштовно, а насправді – навпаки. Та ще й великі кошти з людей беруть, пропонують непотрібні їм медикаменти, виконують непотрібні дослідження, в тому числі шкідливі. Незадовільні радіологічні обстеження, особливо в приватних закладах, де фахівці навіть не мають спеціяльного підготування. А в державних закладах нашої области мало лікарів з ренґенодіягностики.

Нова влада не проводить науково-практичні конференції для лікарів. А це ж навчання, без якого, в кінцевому результаті, визначають неякісні діягнози, а значить і лікування.

Проблем багато. Добре було б, якби українці світу виробили єдину стратегію і зупинили руйнування України. Сьогоднішні наші проблеми обумовлені впливом Російської імперії, неповагою влади до української нації.

Григорій Кінюк,
лікар-радіолог,
Черкаси

Пам'ятаючи про Голодомор

У лютому 1982 року українці у США утворили Комітет для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні 1932-1933 років – у зв'язку з 50-річчям цієї найбільшої трагедії в історії українського народу.

Здійснивши низку успішних акцій, Комітет у 1987 році представив громаді докладний звіт про свою діяльність, але й після цього продовжував працювати, хоч і в меншому складі, щоб зберегти набутий досвід для загальної справи.

З того часу залишалося відкритим конто Комітету у кредитівці „Самопомочі" в Ню-Йорку, яке від 1987 роду дотепер зросло до суми 12,563.49 дол.

Від заснування Комітету минуло 28 років, багато його членів вже відійшло у вічність, а ті, що працювали донині, одностайно вирішили розв'язати Комітет і передати вказану вище суму грошей Фондові Катедр Українознавства на здійснення видавничого проєкту „Реконструкція подій Голодомору в Україні 1932-1933 років".

За дорученням Комітету –

Уляна Дячук,
Ратерфорд, Ню-Джерзі

Ярослав Ісаєвич був невтомним трудівником на благо України

Через кілька днів після відзначення 20-річної діяльности Українсько-американського благодійного „Сейбр-Світло", яке відбулося 15 червня у Львові, відійшов у вічність проф. Ярослав Ісаєвич – голова цього фонду. В додатку до величезного вкладу в науку і культуру України, він і його дружина Ольга Ісаєвич, яка виконувала складні обов'язки виконавчого директора „Сейбр-Світло", були душею фонду. Вони вміли налагодити дієву співпрацю між Україною і США. Часом, здавалося, на межі неможливого знаходили фонди, потрібні для покриття коштів достави книг в Україну. Завдяки цим зусиллям книги приходили в Україну мільйонами примірників.

Мені пощастило заприязнитися з цим подружжям. Ми провели багато плідних хвилин у праці на користь справи, яка була так потрібна Україні. Цим коротким дописом складаю співчуття О. Ісаєвич, працівникам „Сейбр-Світло", науковцям України і Америки.

Божена Ольшанівська,
президент організації
„Американці в обороні
людських прав в Україні",
Нюарк, Ню-Джерзі

Буковина просить допомоги

Внаслідок тривалих сильних дощів 22-29 червня в Чернівецькій області сталося лихо: підтоплені сотні населених пунктів, об'єктів соціяльної сфери, тисячі житлових будинків, зруйновані мости. В зоні стихійного лиха опинилося близько 250 тис. осіб. Просимо відгукнутися на цю біду та розглянути можливість надання фінансової допомоги мешканцям Буковини. Допомогу розподілятиме Головне управління праці та соціяльного захисту населення Чернівецької обласної державної адміністрації. Допомогу збирає Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК) Чеки просимо виписувати на UUARC-Bukovyna Flood Relief і висилати на адресу: 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111. Тел.: (215) 728-1630.

Заздалегідь дякуємо усім українським установам та людям доброї волі, з ласки яких надійде вкрай необхідна допомога українцям Буковини.

Сергій Погорельцев,
Генеральний консул
України в Ню-Йорку

„Ярмарок" – українська газета

Наша газета „Ярмарок" – громадсько-політичне видання, що виходить на теренах Сумської области українською мовою. Це – єдине в місті україномовне незалежне видання. Наклад 3,100 примірників. Перше число газети побачило світ в січні 2001 року. Існує „Ярмарок" на кошти передплатників та реклямодавців. Частина тиражу передається безкоштовно в бібліотеки.

„Ярмарок" має національно-патріотичне спрямування. Друкує розповіді про сучасні суспільно-політичні та економічні події в Україні, матеріяли з її історії, про культуру та визначних діячів, про народні традиції та звичаї, національну кухню. Публікує також уривки з праць українських істориків, краєзнавців, в тому числі, що торкаються різних аспектів українсько-російських відносин. Постійні автори – члени Конґресу Українських Націоналістів, активісти сумської громади, творча інтеліґенція. Вони відстоюють національну ідею та докладають зусиль для збереження етнокультурної та історичної спадщини українського народу.

Нас завжди цікавить життя українців за кордоном, тому ми хочемо започаткувати у нашій газеті рубрику „Закордонні українці – відомі постаті".

Ми підтримуємо добрі партнерські взаємини з громадською організацією „Сумщина-світ", спільно з якою у 2008 році видали спецвипуск, присвячений вшануванню пам'яті жертв Голодомору. Зацікавленим можемо надіслати електронну версію цього числа.

Адреса редакції: „Ярмарок", вул. Джережинського, 1, кімната 6, Суми 40022 Ukraine. Електронна пошта: yarmarok@vcity.sumy.ua. Листування з зацікавленими представниками організацій українців за кордоном буде вести заступник головного редактора В'ячеслав Зуєв. Електронна пошта: Zuev75@mail.ru.

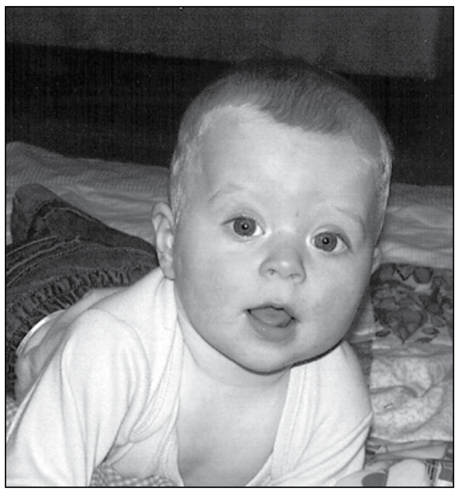
Володимир Петренко,
головний редактор
та власник видання,
Суми

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові члени УНСоюзу

Зоряна-Ліда Олексій, доня Орести Білоус-Олексій та Андрея Олексія з Істону, Конектикат, – нова членка 88-го Відділу УНСоюзу. Свою внучку забезпечили бабуся Ліда та дідусь Орест Білоуси.

Лукас-Андрій Покора, син Віри-Марґарети та Андрія-Богдана Покорів з Колоніял-Гайтсу, Вірджінія, – новий член 277-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили бабуся Анна та дідусь Богдан Покори.

Александер Колодій, син Лусії та Андрія Колодіїв з Гайлендс-Ренчу, Кольорадо, – новий член 171-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечила бабуся Арета Колодій.

Андрій-Джонатан Шей, син Андреї та Джонатана Шеїв з Риджфілду, Конектикат, – новий член 13-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили бабуся Євгенія та дідусь Юрій Куфелі.

Аналі-Тамара Мозес-ДеЛеон, доня Аманди Мозес і Христофера ДеЛеон з Сілвер Спрінґ, Мериленд, – нова членка 15-го Відділу УНСоюзу. Свою правнучку забезпечили прабабуся Тамара та прадідусь Тор Вітковицькі.

Просимо секретарів відділів Українського Народного Союзу при заповненні анкет для дітей – нових членів УНСоюзу перевіряти і погоджувати з батьками, дідусями і бабусями написання українською мовою імен та прізвищ дітей, тому що досі в цій справі не з вини редакції траплялися неточності.

Редакція

Союзівка календар подій 2010 рік

1 – 7 серпня, спортовий табір Ч. Січі, сесія 2.

7 серпня, закінчення спортового табору Ч. Січі та бенкет. Виступ учасників 1-го танцювального табору ім. Роми П. Богачевської. Забава при звуках оркестри „Луна“.

8 – 21 серпня, танцювальний табір ім. Роми П. Богачевської, сесія 2.

14 – 21 серпня, клюб „Suzy – Q“.

14 серпня, вибір „Міс Союзівки“. Забава при звуках оркестри „Темпо“.

21 серпня, виступ учасників 2-го танцювального табору ім. Роми П. Богачевської.

22 – 28 серпня, Joseph’s School of Dance, табір (бальних танців).

30 серпня – 6 вересня, святкування „Дня Праці“.

10 – 12 вересня, зустріч колишніх студентів Зальцбурзької гімназії.

13 – 16 вересня, зустріч колишніх студентів гімназій: Байройт, Берхтесґаден, Карльсфельд, Ляндсгут та Реґенсбурґ.

17 – 19 вересня, „Спартанки“, Пластова Рада і КЛК.

20 – 22 вересня, зустріч колишніх студентів Мітенвальдської гімназії.

23 — 26 вересня, NEMF – Convention - **The Northeast Mycological Federation.**

30 вересня – 3 жовтня, Конвенція Українсько-Американських Ветеранів. .

8 –10 жовтня, весілля.

15 –17 жовтня, весілля.

22 – 24 жовтня, весілля.

29 – 31 жовтня, „Halloween“ weekend.

6 – 7 листопада, Конвенція УСЦАК.

12 – 14 листопада, пластова Орликіяда.

19 – 21 листопада, Scrapbook Weekend.

25 листопада, Святкування Дня Подяки.

27 листопада, High School Reunion.

Місьо відвідав „Табір Пташат“

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк.– Популярний Місьо з Союзівки 1 липня відвідав денний „Табір Пташат, що проводився на оселі для дітей віком 4-6 років. Діти подякували гостеві за візиту пісенькою. Вдруге Місьо приходив до маленьких таборовиків 7 липня. Він побіцяв відвідувати табір впродовж усього літа. *Фото: Аня Тершаковець*

День батька відзначено на „Тризубівці"

ГОРШАМ, Пенсильванія. – Український американський спортовий центр „Тризуб" влаштував 20 червня на оселі „Тризуб" святкування Дня батька.

На святі виступили ансамбль і школа танцю „Волошки", юна скрипалька Юля Курилець і наймолодша співачка Вікторія Курилець, солістка Юля Ступень, інші виконавці.

Свято ще раз нагадало про те, що діти зобов'язані шанувати своїх родичів і слухати їх.

Організатори свята наставляли дітей: „Батько та мати – це найбільші добродії дітей, які завдячують їм найціннішй дар – життя. Бог передав батькам частину своєї влади виховувати дітей для своєї слави".

Роман Лужецький

Наймолодша співачка Вікторія Курилець.

Президента Українського спортивного об'єднання „Тризуб" Ярослава Козака вітають учасниці школи танцю „Волошки". Фото: Роман Лужецький

Юна скрипалька Юля Курилець.

Співає Юля Ступень.

Виховники СУМ – в Америці

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. – За програмою обміну з Спілкою Української Молоді Америки в Америці перебували голова Крайової виховної ради СУМ України Іра Лиса, голова міжосередкової дружини культурників СУМ України Іванна Голуб'юк та член Крайової виховної ради СУМ України Мар'яна Марець. Дещо раніше Америку відвідала Неля Лавріненко – голова Крайової управи СУМ України. 20 липня вони відвідали редакцію „Свободи". Їх супроводжувала член Крайової виховної ради СУМ Америки, головний виховник осередку Джерзі-Сиbudи, Ню-Джерзі, Олена Тилко-Галькович.

Вони розповіли, що відродження СУМ в Україні розпочалося в кінці 1980-их років, коли піднялася нова хвиля боротьби за незалежність. В травні 1990 року відбувся Всеукраїнський з'їзд, який проголосив утворення Спілки Незалежної Української Молоді (СНУМ). Це був період гострого протистояння з владою, коли утверджувалася національна символіка, національна самосвідомість. З проголошенням незалежности України 24 серпня 1991 року головне завдання СНУМ виявилося виконаним. Було змінено назву на СУМ. Відтоді провідним завданням стало виховання національно-патріотичної молоді і створення осередків в більшості областей України.

Важливим засобом виховання молоді є літні табори, які проводять окремі осередки та Крайова управа. Дружинники (повнолітні члени СУМ), крім виховної діяльності, діють в суспільній, культурній, спортивній площинах, на міжнародному напрямку.

Щороку для дружинників відбуваються літні і зимові вишкільні табори. Спільно з Крайовими управами СУМ діяспори проводяться мандрівні табори в Карпатах, Холодному Ярі на Черкащині та в інших історичних місцевостях України. Сумівці з України брали участь у таборах в Канаді, Німеччині, Великій Британії, Бельгії та ін. Крім цього, кожен з осередків здійснює постійну систематичну програму заходів, спрямовану на виховання молоді.

На жаль, СУМ має фінансові проблеми. Членські внески – символічні, комерційної діяльности немає. Державні установи повинні б повертати витрати на табори та інші виховні заходи, але цей процес зумовлений великими зволіканнями. Повернення коштів після заходу утруднює його проведення, тому що організаційні послуги вимагають попередньої оплати. Усе ж СУМ не втрачає надії, що урядові установи, відповідальні за виховання нового покоління, оцінять значення громадських організацій, таких як СУМ або Пласт, у вихованні молоді і надаватимуть необхідну постійну допомогу.

Левко Хмельковський

Гості з України в редакції „Свободи" (зліва): Мар'яна Марець, Олена Тилко-Галькович, Іванна Голуб'юк, Іра Лиса.

У Школі українознавства відбувся випуск учнів

БАФАЛО, Ню-Йорк. – Школу українознавства матуральним іспитом закінчили Наталія Кукліч, Микола Середюк, Степан Чучман і Богдан Шутка. Гарно виконане табльо випускників і вчителів звертало на себе увагу всіх учасників свята. Школа міститься в церковній залі парафії св. Миколая, де парохом о. Мар'ян Процик.

Урочиста церемонія закінчення навчального року та вручення випускникам матуральних дипломів відбулася 19 червня в просторій залі церкви св. Івана Хрестителя, де є парохом о. Микола Дротич.

На свято зібралося чимало осіб різного віку – новоприбулі з України й ті, хто весь свій вік прожив поза Україною. Програму вела вчителька Софія Кен. Під звуки вальса у виконанні оркестри „Карпати" і шкільного дзвінка, до залі увійшли випускники. Їх вели за руки діти світлички. За ними йшла директор Галя Назаревич з гарно оправленими матуральними дипломами.

Батьки випускників серед залі зустріли молодь хлібом і сіллю та вишиваними рушниками над головами, під якими пройшли випускники, щоб зайняти місце на сцені. С. Кен попросила священиків благословити дітей на щасливу дорогу дорослого життя.

Вчителька Ірина Ващак і випускники Богдан Шутка, Наталка Кукліч, Микола Середюк, Степан Чучман.

Випускників представила їхня перша вчителька Ірина Ващак.

Під час шкільної програми на екрані демонструвалися прозірки з життя школи за останніх 11 років, а окремо – з життя випускників і матуральних іспитів.

Матурантів вітали учні кожної кляси, бажали їм найкращого майбутнього їхні вчителі. Учні деклямували вірші, співали, грали на інструментах. Виступили представник Шкільної ради Микола Дупляк і директор Г. Назаревич, яка вручила випускникам дипломи. З черги випускників вітали і давали їм грошові подарунки представники української громади: д-р Андрій Дякун – голова Відділу Українського Конґресового Комітету Америки, Марія Седлярчук – від Української Федеральної Кредитової Спілки, Ганя Середюк – голова Батьківського комітету від Меморіяльного фонду д-ра Ігната Метіля.

На закінчення мистецької програми вірші деклямували випускники Н. Кукліч, М. Середюк, С. Чучман, а Б. Шутка грав на бандурі.

Програму закінчила Г. Назаревич подякою учителям і батькам за влаштування свята, спонзорам – за допомогу, а гостям – за участь. Національний гимн України виконали всі присутні.

Молитву на початку бенкету провів о. М. Дротич. Після спільної гостини була нагода розважатися під гру оркестри „Карпати".

У Бафало діють чотири українські греко-католицькі парафії і одна православна. Треба сподіватися, що вони докладуть зусиль, щоб з новим навчальним роком їхні маленькі парафіяни поповнили ряди учнів Школи українознавства, щоб не було жодної української дитини поза українською школою.

Микола Дупляк

Представник Шкільної ради Микола Дупляк і директор Школи українознавства Галя Назаревич на святі.

Пом'янули вояків Дивізії „Галичина"

ЕДМОНТОН. – 14 липня в Українському домі колишні вояки Дивізії „Галичина" пом'янули своїх побратимів, полеглих в липні 1944 року в бою під Бродами. Керував поминками голова станиці Петро Дацків. Панахиду відправив і звернувся зі словом до дивізійників о. Іван Никифорук. Поминки закінчилися гимном „Ще не вмерла Україна".

Минуло 66 літ, а колишні вояки (колись було нас в Едмонтоні понад 130, а залишилось зовсім мало) далі відзначають річниці бою під Бродами і моляться за побратимів, які там за волю і незалежність України віддали найцінніше, що люди мають – своє життя.

Чимало уцілілих в тому бою перейшли до Української Повстанської Армії і загинули або потрапили в московський полон, гинули і каралися у засланні. Хоч точних даних нема, але з 11,000 осіб, які пішли під Броди, близько 3,000 вояків вирвалися з оточення, до 3,000 їх перейшло до УПА, і з них більшість загинула або потрапила в полон.

Традиції боротьби українського народу за свою свободу і незалежність важко переоцінити. Бій під Бродами – це тільки продовження боїв під Берестечком, Конотопом, Полтавою, Маківкою, Базаром, Крутами. Бо свободи і незалежності ще жоден народ без боротьби не здобув. А найкращий доказ цьому: на світі є тисячі окремих народів, але тільки понад 200 з них мають свої вільні незалежні держави.

Симон Петлюра стверджував, що „шлях звільнення кожної нації густо кропиться кров'ю". Євген Коновалець мав кредо: „Здобудеш українську державу або згинеш у боротьбі за неї". Тому так шанує народ тих, які віддали життя за свою батьківщину.

В Едмонтоні, на цвинтарі св. Михаїла, борцям за волю України дивізійники поставили пам'ятник. І хоча перший пам'ятник дивізійникам, які загинули під Бродами, у Ясенові на горі Жбир, був знищений аґентами Москви, народ поставив їм другий, ще кращий.

Дивізійник-поет Богдан Бора прославив полеглих наших побратимів під Бродами у вірші „Друзям з-під Бродів", яким дозволю собі закінчити цей спомин:

Останні сторінки історії
Ви не читали в тиші залі,
Ви їх писали потом, кров'ю,
Під зойк ґранат,
під рев моторів,
Під крик, жахливий реґіт сальв.
Останні сторінки історії –
Це ви в атаках і вогні,
Як гідні спадкоємці слави,
Що віддали свій юний порив
У жертві юній вітчині.
Останні сторінки історії –
Це ваш залізом зритий шлях,
Сповитий квітом,
злитий кров'ю...
На ньому черепи, мов зорі –
Серця розкидані в полях.
Останні сторінки історії –
Написані в полях, лісах,
Залізом, порохом і димом,
І кров'ю ранених артерій
На синьо-жовтих корогвах.

Петро Саварин

Фестиваль української культури відбувся на Союзівці

Фестиваль став оглядом народних талантів

Матвій Дубас

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. – 16-18 липня на оселі Українського Народного Союзу Союзівці відбувся – під патронатом Посольства України в США і за спонзорування Української Народної Фундації – Фестиваль української культури, у якому взяли участь тисячі гостей.

16 липня, увечорі, на головній сцені літнього амфітеатру оселі гостей привітав Президент Українського Народного Союзу Стефан Качарай, і надав слово Постійному представникові України в ООН Послові Юрієві Сергеєву, котрий виголосив промову про 20-річчя Декларації про державний суверенітет України. Опісля відбувся концерт, який розпочала танцем „Привіт“ Школа народного танцю ім. Роми Прийми-Богачевської під керівництвом Ані Богачевської-Лонкевич. Цей гурт існує вже 30 років і вважає Союзівку своєю домівкою. У концерті були представлені танці України, зокрема Лемківщини, Буковини, Гуцульщини, які підготували хореографи Орландо Паґан, Лев Івашко, Стефан Цалка.

Заслужена артистка України Людмила Фесенко (сопрано) виконала арію з опери Джузепе Верді „Травіата“, народну пісню „Глибока криниця“ і (акапельно) „Аве Марія“. Софія Панич, Ксеня Гентиш і О. Паґан представили хореографічну сцену „Ой, Марічко, чичері“, з музичним супроводом на скрипці Інесси Тимочко-Декайло.

Виступили Заслужений артист України Олег Чмир (баритон), артисти Сергій Побединський (ґітара), Валерій Жмуд (скрипка), які разом і сольо виконали ряд клясичних і народних творів. На завершення концерту танцювальники виконали запальний гопак.

До вечірньої забави у п’ятницю грали оркестри „Грім“ з Ню-Йорку і „Зрада“ з Вініпеґу. Впродовж усіх днів свята на головній площі тривали зустрічі і дружнє спілкування біля численних яток з музичними та іншими пам’ятками, де проводилися виставки і продаж виробів народного мистецтва.

17 липня, опівдні, в залі „Веселка“ виступила Капеля бандуристів Канади.

О 1-ій год. по полудні усі зійшлися в амфітеатрі, на сцену якого були винесені прапори, а Святослава Качарай виконала гимни США, Канади і України.

Свято відкрив Президент Українського Народного Союзу С. Качарай, який надав слово Послові України в США Олександрові Моцикові. Були присутні Генеральний консул України в Ню-Йорку Посол Сергій Погорельцев, конґресмен Моріс Гінчі, дипломати, керівники фінансових установ і громадських організацій. Концерт розпочав народний ансамбль танцю „Купало“ з Едмонтону, який показав велике розмаїття танцювального мистецтва різних реґіонів України.

У великому концерті взяли участь українські артисти Л. Фесенко, О. Чмир, С. Побединський, В. Жмуд та інші. Відтак настав час показати своє мистецтво для гурту „Гайдамаки“ з України, спеціяльно запрошеному на фестиваль. Гурт виконав не лише українські народні та козацькі танці, а й музичні твори американських авторів.

Після концерту проводилися різні розваги для дітей і дорослих, артисти гурту „Гайдамаки“ спілкувалися з учасниками свята і дарували їм автографи.

Увечорі перед початком концерту С. Качарай надав слово віце-консулові України в Ню-Йорку Костянтинові Вороні, який виголосив вітання від Генерального консула України в Ню-Йорку Посла С. Погорельцева. На вечірній забаві грала канадська оркестра „Зрада“.

В неділю, 18 липня, у двох концертах в залі „Веселка“ виступили хор „Думка“ з Ню-Йорку і Капеля бандуристів Канади. Залі заповнили чарівні українські пісні і спів бандур. Артистів було обдаровано трояндами.

Фестивальні програми вели Маріянка Гаврилюк і Андрій Стасів. Багато радощів приніс дітям веселий „ведмедик Місьо з Союзівки“.

Усі дні на оселі стояла спека, але це не завадило проведенню свята, яке стало незабутнім показом на американській землі досягнень української культури.

Про усі події на Союзівці можна довідатися з інтернет-сторінки www.soyuzivka.com, а також прочитати в газетах „Свобода“ і „Український тижневик“.

На сцені – Валерій Жмуд.
Фото: Христина Сизоненко

Співає Заслужений артист України Олег Чмир.

Виступає Школа народного танцю ім. Роми Прийми-Богачевської під керівництвом Ані Богачевської-Лонкевич.
Фото: Христина Сизоненко

Учасникам Фестивалю української культури

Генеральне консульство України в Ню-Йорку сердечно вітає організаторів та учасників Фестивалю української культури на Союзівці – унікального, барвистого свята творчости, енерґії і краси, що має вагоме значення для збереження та розвитку української культури на американських теренах.

Користуючись цією радісною нагодою, висловлюємо подяку керівництву та усім членам Українського Народного Союзу за багатолітню віддану працю на благо України та підтримку, яка традиційно надається зусиллям зовнішньополітичного відомства України і, зокрема нашої установи, що спрямовуються на захист інтересів українців за кордоном.

Проведення Фестивалю цього року збіглося з 20-ою річницею ухвалення Декларації про державний суверенітет України, яка відкрила у літописі нашої держави нову сторінку – період утвердження самостійности і незалежности. Декларація стала першим кроком на шляху до відновлення історичної справедливости, відродження української державности, як ідеї соборности українського народу та його земель і поворотним пунктом в сучасній історії України, поклавши початок розбудові суверенної держави.

Вітаючи Вас з цією знаменною датою в історії українського народу і, водночас, з такою непересічною подією в житті української громади США, якою традиційно є Фестиваль української культури на Союзівці, з приємністю відзначаємо, що завдяки Вашим зусиллям одвічні українські традиції дбайливо плекаються та передаються новим поколінням не лише на рідній землі, але й далеко за її межами.

Бажаємо організаторам та учасникам фестивалю нових звершень на ниві збереження і примноження культурних і духовних надбань України. Від щирого серця зичимо Вам успішного та веселого свята!

З повагою,

Сергій Погорельцев,
Генеральний консул України в Ню-Йорку

Гуцульський танець у виконанні артистів ансамблю „Купало“. Фото: Христина Сизоненко

Фестиваль української культури відбувся на Союзівці

„Місьо з Союзівки" приніс подарунки учасникам розгри. Фото: Матвій Дубас

Артисти ансамблю „Гайдамаки" під час зустрічі з Послом Юрієм Сергеєвим (в центрі) і учасниками фестивалю. Фото: Христина Сизоненко

Співає чарівна скрипка Інеси Тимочко-Декайло.

Заслужена артистка України Людмила Фесенко.

Веселий гуцульский гурт.

Циганский танець поставив хореограф Лев Івашко.

Віртуози Валерій Жмуд (зліва) і Сергій Побединський.

Казковий лет козаків з Школи народного танцю ім. Роми Прийми-Богачевської. *Фото: Христина Сизоненко*

Фестиваль української культури відбувся на Союзівці

На фестивалі виступає Капеля бандуристів Канади. Фото: Христина Сизоненко

Співає хор „Думка" (керівник Василь Гречинський). Фото: Христина Сизоненко

Танець „Привіт" у виконанні Школи народного танцю ім. Роми Прийми Богачевської. Фото: Матвій Дубас

Танець „Привіт" виконує ансамбль „Купало". Фото: Христина Сизоненко

На сцені – ансамбль „Купало". Фото: Христина Сизоненко

Ансамбль „Купало" у вихорі танцю. Фото: Христина Сизоненко

Глядачів зачарував гопак танцюристів Школи народного танцю ім. Роми Прийми-Богачевської. Фото: Христина Сизоненко

Вечір на пошану проф. Василя Янішевського

Зліва (сидять): д-р Дарія Даревич, проф. Василь Янішевський, його дружина Міля Янішевська, д-р Всеволод Ісаїв; (стоять) Іроїда Винницька, д-р Володимир Шостак, д-р Юрій Даревич, д-р Марта Дичок. Фото: Дарія Даревич

ТОРОНТО, Канада. – 18 червня у Науковому Товаристві ім. Шевченка (НТШ) відбувся вечір на пошану дійсного члена Товариства, довголітнього члена дирекції, голови Контрольної комісії Товариства, видатного науковця та громадського діяча професора Василя Янішевського. Подія, що відбувалася у приміщенні Канадсько-Української Мистецької Фундації, зібрала велику громаду людей, що мають щастя співпрацювати чи спілкуватися з проф. В. Янішевським.

Відкриваючи вечір, голова НТШ в Канаді д-р Дарія Даревич наголосила, що виповнилося не лише 85-ліття від дня народження, але також 50-ліття праці ювіляра у Відділі електротехніки Факультету інженерії Торонтського університету і 40-ліття професури в тому ж університеті.

Народився В. Янішевський 21 січня 1925 року в Празі. Дитячі роки провів на Закарпатті, де пережив у 1938-1939 роках відродження Карпатської України. Потім знову була Чехія, далі – Німеччина, де він почав студіювати електротехніку, в Реґенсбурзі і Ганновері. В 1950 році переїхав до Канади, де продовжив студії в Торонтському університеті. З цим університетом доля пов'язала В. Янішевського на довгі роки: з 1960 року він почав викладати у Відділі електротехніки, а у 1970 році став професором цього ж факультету.

У 1990 році В. Янішевський пішов на емеритуру, однак, і далі продовжує викладати та готувати докторантів. В. Янішевський опублікував понад 360 наукових праць. Серед них – п'ять монографій (деякі з них у співавторстві з іншими науковцями), остання, „Техніка і електрофізика високих напруг", була видана українською мовою в 2005 році в Україні.

Незважаючи на величезну зайнятість у фаховій праці, В. Янішевський завжди знаходив час і енерґію для праці на українській ниві. Саме завдяки ініціятиві В. Янішевського, від початку відновлення незалежности України 1991 році в Канаді було створено програму відвідин Канади провідними працівниками українських установ для ознайомлення з дією ринкової системи. В. Янішевський став адміністратором програми, а Київський політехнічний інститут – партнером в Україні. Протягом трьох років Канаду відвідало 44 спеціялісти з України. В 1998 році проф. В. Янішевський отримав від Київського політехнічного інституту почесний докторат.

Інша важлива сторінка діяльности В. Янішевського пов'язана з Українсько-Канадським дослідно-документаційним центром (УКДДЦ), що був заснований за його безпосередньої участи у 1982 році, і де він до 2003 року був головою. Грамоту признання від УКДДЦ вручив В. Янішевському голова Центру д-р Всеволод Ісаїв.

Привіт від Пласту, де ювіляр впродовж довгих років брав активну участь і займав керівні пости, зачитав Роман Мушка, голова Крайової Пластової Старшини в Канаді. Про визначний внесок В. Янішевського в науку розповів гість з Києва, професор Національного Технічного університету України д-р Володимир Шостак.

Про участь ювіляра в організації Українського науково-технічного центру (УНТЦ) в Києві, що був створений з наміром переведення військової індустрії в Україні на мирні рейки, за підтримкою західних держав, нагадав присутнім проф. Максим Тарнавський, вручивши ювілярові почесну грамоту від колишнього голови УНТЦ проф. Остапа Гавалешки.

Докладніше з працею В. Янішевського в УКДДЦ ознайомив присутніх проф. Юрій Даревич. Багатогранний портрет ювіляра доповнила барвиста розповідь Іроїди Винницької про участь В. Янішевського в Пласті, куди 10-літній Василько вступив у 1935 році на Закарпатті.

Спогадами про свого професора поділився колишній студент Андрій Колос. Поему, присвячену ювілярові, подарував член Спілки письменників України, відомий в Торонто поет Микола Латишко.

Зі словом від родини виступив син, Марко Янішевський, що з особливим зворушенням говорив про свого надзвичайного батька. А після „Многая Літа", яке з ентузіязмом проспівали всі присутні, звернувся до громади сам ювіляр, дякуючи в першу чергу своїй дружині Мілі за підтримку впродовж усього подружнього життя.

Даґмара Турчин-Дувірак

Вшанували пам'ять Патріярха Володимира Романюка

ДІТРОЙТ. – Собор Української Автокефальної Православної Церкви (Соборноправної) в США Київського патріярхату 11 липня у 15-ту річницю передчасної смерти довголітнього політв'язня о. Василя Романюка, обраного Всеукраїнським верховним Собором в жовтні 1993 року Патріярхом Київським і всієї Руси – України, провів вшанування його пам'яти.

Після звільнення з каторги о. В. Ромнаюк перебував з доповіддю в Дітройті, відвідував катедру св. Апостола Андрія Первозваного, молився разом з Єпископом Олександром та брав у нього Апостольське благословення, а, ставши Патріярхом, у 1994 році прийняв, разом із Синодом, УАПЦ (Соборноправну) до Київського патріярхату на основах автономії як Церкву в іншій країні із збереженням всіх її особливостей, включно з назвою - УАПЦ, та сповістив про надання їй Патріяршого томосу.

На відзначення запрошено до співучасти представників Українського Конґресового Комітету Америки, Української Американської Координаційної Ради, „Нової хвилі" і дирекцію Українського культурного центру, в залі якого відбулось вшанування покійного Патріярха Володимира. Воно розпочалося Панахидою, що її відслужили в співслужінні духівництва обох віровизнань три єпископи УАПЦ – Олександер Уманський, Макаріос Гюстонський і Паїсій Нокський, при співі катедрального хору (керівник Сергій Лазуренко).

Доповідь „Заповіт Патріярха" виголосив адвокат Ярослав Березовський, а після мистецького читання Людмили Новоринської „Благословенна в жонах" спогадами про Патріярха Володимира поділився Архиєпископ Олександер.

Про сумну і обурливу картину похорону Патріярха розповів присутнім єдиний з духовних учасників події з Америки Єпископ УАПЦ Макаріос.

Кінцеву молитву до Богородиці виголосив о. декан Володимир Петрів, а тріо єпископів виконало зворушливу побожну пісню-молитву „Неперехідна Брамо".

Церковно - громадське урочисте відзначення сумної річниці вшанували своєю присутністю Почесний консул України в штаті Мишиґен Богдан Федорак з дружиною, голова місцевого відділу УАКРади Зенон Василькевич з дружиною, голова „Нової хвилі" Василь Перець.

Добровільні пожертви для Національного університету „Києво-Могилянська академія" присутні склали в пам'ять Патріярха Володимира. Його портрет роботи художника о. Володимира Немири прикрашав головний стіл свята.

Урочиста Панихида за бл. п. Патріярха Володимира.

Архиєпископ Олександер (Уманський)

Прапори УПА знайшли у церкві, а погруддя Кобзаря – в бур'янах

Юна варта біля знайденого у церкві національного прапора.

ПЛОСКА, Рівненська область. – Парафіяни Свято-Покровської церкви знайшли у вівтарному престолі два прапори Української Повстанської Армії.

Церква почала діяти у 1884 році, пережила дві світові війни і тепер потребує оновлення. Коли парафіяни почали розбирати для заміни вівтарний престол, то всередині натрапили на два згортки, у яких виявилися вишиті окроплені кров'ю синьо-жовті прапори з українським гербом та написом „Героям слава!", які пролежали у тайнику понад 60 років.

Побутує версія, що через Плоску на Гурби, де відбувся найбільший в історії УПА бій з військом НКВД, йшли повстанці і в церкві перед боєм молилися, а заодно у храмі залишили свої вишиті святині. Причому на одному з прапорів були сліди крови пораненого вояка.

Люди пригадали також історію однієї сільської сім'ї, яка була зайнята вишиванням. Їхня хата потопала у вишиваних рушниках, серветках, картинах. Були тут і національні прапори, за що радянська влада хотіла арештувати вишивальників. Але прапорів при обшуку не знайшли, бо вони були заховані у вівтарі.

Знайдені знамена після довголітнього переховування виставили 10 липня на масовий показ під час урочистостей з вшанування загиблих козаків на Дубенському редуті. Тепер прапори перебувають у Свято-Покровській церкві.

* * *

Василь Казновецький біля погруддя Тараса Шевченка, знайденого в селі Млинівці.

МЛИНІВЦІ, Рівненська область. – Пам'ятник Тарасові Шевченкові в селі Млинівцях був виготовлений 30 років тому, але так і не встановлений. Його привезли на центральну садибу колишнього колгоспу ім. Шевченка з Тернопільської художньої майстерні. Розвантажили у коморі на току. Коли колгосп розпався, погруддя Кобзаря узагалі опинилося у бур'янах. Колись мешканець села Петро Казновецький просив виписати йому пам'ятник у рахунок заборгованої господарством платні. Не вдалося. Наразі за справу взявся його брат Василь Казновецький, який перевіз погруддя поета до місцевого музею. Зголосився його реконструювати відомий кременецький художник і скульптор Ніл Зварунчик.

Євген Цимбалюк

Мистець подарував картини музеям

ЧЕРКАСИ. – 20 липня в Черкаському краєзнавчому музеї було відкрито виставку картин Сергія Латанського. Мистець народився на Черкащині, в селі Луківка, Катеринопільського району, у 1929 році.

Сергій Латанський (третій зліва) на відкритті виставки в Черкаському краєзнавчому музеї. *Фото: Олександер Костирко*

Закінчив Одеське художнє училище, Київський державний університет ім.Тараса Шевченка (факультет журналістики), працював вчителем школи-інтернату для глухих дітей, був учасником обласних, республіканських і закордонних виставок, зокрема в Німеччині.

На республіканській виставці народного мистецтва його твір до 100-річчя Лесі Українки (чеканний з міді портрет) відзначено срібною медалею. Офорт ,,Видубецький монастир" придбала одна з релігійних громад Ґамбурґу (Німеччина).

Картини мистця зберігаються у краєзнавчому музеї Катеринополя, літературно-меморіяльному музеї в село Шевченкове Звенигородського району, приватних колекціях в Україні, Росії, Польщі, Ізраїлі, Колюмбії та ін.

На виставці були показані портрети, пейзажі, натюрморти, фарфор, кераміка.

С. Латанський відкрив для України десятки народних талантів, про які розповів у своїх книгах „Самоцвіти Запоріжжя" та ,,Народні майстри Придніпров'я". Перу С. Латанського належать десятки каталогів і монографій про творчість художників України і майстрів народно-прикладного мистецтва.

Сергій Латанський. „Портрет дружини".

До „Енциклопедії сучасної України" він подав понад 150 статтей про мистців, письменників, журналістів, архітекторів, композиторів та діячів культури.

С. Латанський вирішив усі картини з виставки після її закінчення подарувати краєзнавчим музеям в Черкасах і Катеринополі, Черкаському художньому музеєві.

Олександер Костирко

Президент України не знає державного прапора

КИЇВ. – Під час неформальної зустрічі президентів країн Співдружности незалежних держав, що відбулася 11 липня у Криму, Президент України Віктор Янукович приймав гостей біля перевернутого державного прапора. Президентів В. Янукович зустрічав на ґанку Лівадійського палацу. Він сфотографувався з ними на фоні національних прапорів.

Але прапор України був вивішений неправильно – вгору жовтою, а не синьою смугою. Світлину подали інформаційні аґентства світу, але на інтернет-сторінці Президента України її не було.

Випадок з прапором, на жаль, не перший. Три роки тому, коли на обкладинці книги В. Януковича „…і рік при владі. Віктор Янукович: від кризи – до економічного зростання", презентованої 10 липня 2007 року до дня народження В. Януковича, прапор України теж був перевернутий. *(„Українська правда")*

Книга Віктора Януковича з перевернутим прапором на обкладинці.

Президент України Віктор Янукович вітає Президента Росії Дмитра Медведева біля перевернутого державного прапора. *Фото: Ройтерс*

Наукове Товариство ім. Шевченка – на III Міжнародному конґресі

ЛЬВІВ. – 22-25 червня відбувся III Міжнародний конґрес „Діяспора як чинник утвердження держави Україна у міжнародній спільноті: сучасний вимір, проєкція в майбутнє". У його праці взяли участь понад 400 представників українських громад з 28 країн світу та всіх областей України.

У рамках конґресу відбулося багато культурно-мистецьких програм, але головним заходом була науково-практична конференція, під час якої на двох пленарних та 15 секційних засіданнях було виголошено десятки доповідей на різноманітні теми, що пов'язані з особливостями умов життя українців в місцях їх поселення.

Репрезентуючи на конґресі Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці і Центр демографічних та соціяльно-економічних досліджень Українців у США, що був створений при НТШ-А у 2009 році, члени Управи НТШ-А Олег Воловина і Василь Лопух виголосили доповіді на пленарному засіданні 23 червня: „Мовна русифікація української діяспори в Америці та інші наслідки четвертої хвилі" (О. Воловина) і „Нова хвиля еміґрації до США: економіко-соціяльні аспекти" (В. Лопух), а на секційному засіданні – спільну доповідь (О. Воловина і В. Лопух) на тему „Дослідний Центр для вивчення української діяспори у США".

Після пленарного засідання відбулася зустріч з представниками українських громад Портуґалії, Еспанії, Італії, Греції та Латвії, під час якої обговорювалися питання про можливість проведення спільних досліджень в країнах поселення нових іміґрантів з України. Було досягнуто домовлення про співпрацю Центру демографічних та соціяльно-економічних осліджень НТШ-А з представниками українських громад в названих країнах про проведення системних досліджень українських етнічних груп, які б дали нам можливість створити цілісну картину про сучасний стан українських громад в країнах їх поселення.

Д-р О. Воловина проілюстрував можливості використання статистичних даних про українців в США, які представлені на вебсторінці НТШ-А у формі динамічних таблиць. Ці інформації є відкритими, а спеціяльно створене програмне забезпечення дає можливіть усім зацікавленим легко віднайти необхідні інформації і навіть виконувати певні розрахунки.

Олег Воловина під час доповіді на Конґресі у Львові.

Учасники круглого стола: Василь Лопух, Семен Бандур, Володимир Онікієнко, Олена Крушельницька.

Цим, наголосив д-р О. Воловина, ми хочемо зацікавити якомога більше науковців до вивчення української громади у США. Він також сказав, що плянується проведення конкурсу серед студентів на написання найкращої студентської наукової праці про українців у США, на підставі представлених Центром статистичних даних.

У другій частині доповіді (В. Лопух) було проілюстровано, на прикладі аналізи розселення українців у метрополії Ню-Йорку, можливості для проведення реґіональних досліджень.

Було наголошено, що Бюро перепису США проводить щорічні опитування, які дають можливість знати про населення США дуже багато, зокрема про мову спілкування вдома, про суму сімейного доходу або про ступінь, асиміляції (коли йдеться про мішані подружжя, і як в таких сім'ях вони себе ідентифікують), про причини непрацездатності, про затрату часу на переїзд з дому до праці і з праці додому та інші.

На жаль, структура статистичних даних европейських країн дещо відмінна, тому для наших подальших досліджень потрібно мати партнерів в тих країнах, де присутність нових іміґрантів з України є чисельною. Ось чому було дуже важливо, презентуючи наш Центр, знайти зацікавлених людей для співпраці, і це нам вдалося.

У Києві 30 червня в Раді з вивчення продуктивних сил України Національної Академії наук України відбувся круглий стіл „Трудові міґранти до України та США: аналіза та оцінка статистичних даних", з участю професорів Володимира Онікієнка, Семена Бандури, доцента В. Лопуха і кандидата еконмічних наук Олени Крушельницької.

В. Онікієнко у своєму виступі окреслив ряд методологічних підходів і проблем, які торкаються міґраційних досліджень, оскільки в Україні існує не тільки явище масової еміґрації, але й проблема динамічного зростання числа іміґрантів в Україну, головним чином з країн Азії, частково з Африки.

Тенденції світовової ґльобалізації не оминають Україну, і тому важливо якомого скоріше і досконаліше вивчити ці процеси, адже міґрація населення впливає на трудовий потенціял України, а відповідно і на стан національної безпеки держави. З цієї точки зору для України є важливо знати про досвід наукових дослiжень українських міґрантів, наголосив проф. В. Онікієнко.

О. Крушельницька, яка працює для Світового банку (Вашінґтон), проаналізувала ситуацію біженців в Україну і те, яким чином правові та соціяльно-економічні умови України впливають на їхні можливості самозабезпеченя та працевлаштування.

Щорічно приблизно 2,000 осіб звертаються до іміґраційної служби України з проханням надати їм статус біженця, проте тільки 5 відс. отримують такий статус. На сьогодні в Україні проживає 2,000 осіб, які офіційно визнані біженцями. 5,000 – „біженці війни" з Абхазії, понад 2,000 осіб шукають притулку, приблизно 10,000 осіб без громадянства і понад 4,000 осіб охоплені мандатом Управління Верховного комісара ООН у справах біженців.

Основний потік біженців – це вихідці з Афганістану (50-60 відс.), з країн колишного СРСР (28-30 відс.), країн Африки (10-13 відс.) а також з ряду країн Близького Сходу, загалом з 50 країн світу. Для України це нове явище, і воно створює чимало різних проблем, до подолання яких ні уряд, ні населення України не є готовими. Зокрема до конфліктів, які виникають на ґрунті расової нетерпимості.

6 липня у Заліщиках на Тернопільщині, в приміщенні районної бібліотеки, відбулася ще одна доповідь на тему іміґрації. Запитання, яких було дуже багато в кінці доповіді, торкалися проблеми збереження самоідентичности в іншомовному середовищі.

Присутні мали нагоду оглянути виставку книжок, які Заліщицька бібліотека отримала в дар від НТШ-А. Директор бібліотеки Олена Тракало сказала, що практично кожна сільська бібіліотека району також отримала десятки примірників видань НТШ-А, загалом майже 2,500 книжок.

Принагідно хочу сказати, що, завдячуючи адміністрації Національного університету „Острозька академія", зокрема Аллі Атаманенко, яка погодилася прийняти 18 тонн книжок від НТШ-А для потреб бібліотек в Україні, усі ці книжки були розповсюджені по районних та сільських бібліотеках в різних областях України.

Василь Лопух

Шановні дописувачі!

З розширенням електронної пошти, всупереч очікуванням, праця редакторів „Свободи" ускладнилася через неуважне ставлення авторів деяких дописів до надісланих текстів.

Найчастіші недоречності, що трапляються у дописах:

- не вказано дату і місце події;
- на подані перші імена згаданих у тексті осіб;
- немає прізвищ авторів;
- наводяться незрозумілі скорочення власних назв;
- не подаються адреси і числа телефонів авторів.

Особливо відчутним стало листування з авторами дописів з приводу світлин.

У тексті дописів бракує підписів до світлин, не повідомляються автори фотографій, у підписах замість імен і прізвищ подаються визначення – „невідомий".

Просимо звернути увагу на ту обставину, що світлина в комп'ютері повинна мати власну назву, яка відповідає її назві в тексті допису.

Просимо не вживати до світлин назв типу „Фото-1", IMG, DSC або числових назв (1, 2, 3 і т. п.), тому що коли такі назви збігаються, комп'ютер автоматично знищує світлини, що надійшли раніше з такими ж назвами. Підписи до світлин просимо подавати українською мовою не в супровідних листах, а в дописах.

Редакція „Свободи"

ВІДГОМІН ІСТОРІЇ

Коли демократія була в пелюшках

Відомий російський політик, правозахисниця, засновниця і голова партії „Демократичний союз" Валерія Новодворська народилася 1950 року в Білорусі, почала навчатися у Москві, але у 1969 році була заарештована за антирадянську аґітацію і до 1972 року утримувалася на „примусовому лікуванні" в закладі репресивної психіятрії СРСР. Після звільнення продовжила політичну діяльність, стала співзасновницею „Вільного міжпрофесійного об'єднання трудящих". За революційну діяльність переслідувалася у 1978, 1985 та 1986 роках.

Організовувала несанкціоновані віча, за що багаторазово арештовувалася. У 199і році проти неї порушена кримінальна справа за звинуваченням в закликах до „повалення державної влади". Пізніше виступала з різкою критикою політики Росії в Чечні і Грузії. У 1992 році Президент Грузія Звіяд Ґамсахурдія надав їй громадянство Грузії. Активно підтримувала рух за здобуття незалежности України. Нижче вміщено уривок з книги В. Новодворської „Прощання слов'янки".

Валерія Новодворська

IV з'їзд Демократичного союзу (ДС) запросив до Києва провідник тамтешніх „деесівців" Фред Анаденко. Він нам обіцяв „золоті гори", але вийшло на зразок Установчих зборів за числом пригод на кожного делеґата. Це були не перші наші пригоди в Києві. Ще за рік до того ми з Ігорем Царьковим їхали до Києва на з'їзд Українського демократичного союзу (УДС) – найбільш крайньої національно-демократичної організації в Україні 1988-1989 років, на рівні українських націоналістів.

Після з'їзду, на який ми їхали і який не відбувся, УДС перетворився на УНДЛ – Українську національно-демократичну ліґу, а потім Ліґа стала партією УНДП.

Євген Чернишов досконало вивчив українську мову і перестав вживати російську. Ми були щасливі, що ДС вніс частку у створення радикальних українських організацій. Мені етнічні українці-радикали говорили, що кожного разу, коли їм хочеться сказати: „Та нехай згинуть ці москалі!", вони пригадують Євгена Чернишова і зупиняються на півслові.

Чому ж не відбувся з'їзд УДС? Пізніше ми дізналися, що усіх делеґатів силою вислали додому з Києва – кого до Житомира, кого до Харкова. З нами було складніше. Ледве ми вийшли з вагона на київському двірці, як на нас накинулася зграя у 20 і більше місцевих ґебешників у „формених" норкових шапках. Не кажучи й слова, не запитуючи, вони, викрутивши нам руки, почали запихати нас у два авта. Ми почали кричати про самостійність України і її відділення від СРСР. Ми кричали російською мовою (українською мовою ми читали, розуміли її, але не говорили нею), а ґебісти свої команди виголошували з сильним українським акцентом. Стався парадокс і чудовий скандал. Пасажири збігалися. Нас запхнули до авт і повезли на червоні світла просто до летовища. Злетною смугою, лякаючи зустрічні літаки, нас примчали до рейсового літака і потягнули по сходах. Тепер ми зрозуміли, чого вони хочуть: депортація!

Але не так сталося, як гадалося! Я вхопилася за дверцята і на давала їх зачинити. Кричала на усе летовище, що викинуся з літака на повній швидкості і розгерметизую його. Ми погоджувалися летіти лише в кайданках і мішках на головах, прив'язаними до крісел, а це в переповненому пасажирами літакові не можна було зробити. Ґебісти спробували зачинити двері, але провідниця закричала, що летунів ще немає, а вона не вміє пілотувати. Пасажири гадали, що до літака увірвалися терористи. Прийшов генерал МВС і запитав, чи можливо, щоб люди стрибали з літака на ходу. Царьков порадив йому зателефонувати до Москви, до КҐБ, щоб переконатися, на що здатна Новодворська. Генерал пішов і не повернувся. Мабуть, йому сказали, що я й з ракети вистрибну.

Ґебісти втискували нам квитки, куплені за казенні гроші (подарунок Щербицького), але з меншим ентузіязмом. Царьков дав одному в пику, той впав на валізи. Але не дав здачі! Прийшов немолодий летун, дізнався, у чому справа, сказав, що йому залишаються рік до пенсії, і пішов геть, до адміністративного будинку. Пасажири просили не затримувати літак. Особливо одна бідна жінка, яка запізнювалася на похорон. Я її вголос запевнила, що на похорон усі ми потрапимо, ледь тільки літак злетить у небо. На наш власний похорон. Після цього пасажири збунтувалися, обрали комітет, вийшли з літака і заявили: „Ми з цими терористами не полетимо". Серед них був правник з Москви, який сказав:

– Якщо ви представники влади, то ваші дії божевільні. Якщо ці люди – злочинці, то відправляйте їх спеціяльним летом з охороною. А якщо ні, то навіщо ви їх запихаєте до літака? Я дійду до прокуратури СРСР, і вашому Щербицькому буде непереливки.

Один дідусь, який летів на зустріч партизанів, причепився до ґебіста:

– Покажи службове посвідчення! Немає? Покажи пашпорт! Теж немає? Люди добрі, та це ж бандити! Тримайте їх!

Через три години ґебісти витягли нас з літака і повели в міліцію, де оголосили, що посадять нас в потяг, який йтиме до Москви без зупинок. Ми дуже зраділи і сказали, що з потягу стрибати легше, ніж з літака.

Старшини міліції виявилися „западенцями" зі Львова. Вони нагодували нас у ресторані. Врешті з'явився прокурор з попередженням за 70-ою статтею Кримінального кодексу. Ми знову зраділи. Бідолаха-прокурор такого зроду не бачив. Ми навіть не дали обшукати наші валізи, у яких було повно антирадянських матеріялів.

Увечорі нас випустили до міста. Українські радикали у нас закохалися, а ми з'їли усю ковбасу й випили увесь узвар, заготовлені для делеґатів з'їзду.

Але повернемось до весни 1990 року. З'їздові відразу відмовилися надати приміщення: де миші, де таргани, де ремонт, а де й збірна СРСР з боксу – усе вигадували. Ми зібралися за містом, на танцювальному майданчику якогось пансіонату, в оточенні половини особового складу київської міліції і спецзагонів, причому заступик міністра внутрішніх справ бігав довкола з мегафоном і кричав, що нас засудять за захоплення громадських споруд (це про танцювальний майданчик!). Потім ввімкнули глушники з жахливою музикою. Ми перейшли на сцену.

Осадники пішли раніше від нас, тому що я заявила, що першими ми звідси не підемо. При цьому я ще й спромоглася виступити на установчому з'їзді УРП (Української республіканської партії) і закликати Україну до негайного виходу з СРСР. Від імені Росії я відмовилася від будь-яких прав на Україну, чим викликала велику радість з'їзду (мені аплодували стоячи), і розгубленість службовців КҐБ.

Наступного дня ми зібралися в покинутому амфітеатрі у Києві, в руїнах якого продовжили з'їзд. До амфітеатру нас проводжали, а далі роздивлялися згори у біноклі. Потім сходами зійшла чота київської міліції у парадних одностроях і білих рукавичках. Тим, хто запізнювався, ґебісти говорили: „Куди ви йдете? Там зараз стрілятимуть і застосують гази!" Чота оточила з'їзд, ставши між лавами і ведучими на сцені. На сцену вийшов прокурор міста і попросив слова. Андрій Грязнов поставив це на голосування. Прокуророві відмовили! Я на місці того прокурора застрелилася б: ДС іґнорував владу! Прокурор почекав трохи і пішов геть. Міліціонери стояли і соромливо посміхалися, проклинаючи своє керівництво за ганебний стан, у який воини потрапили. Нарешті почувся наказ: „За спеціяльними засобами кроком руш!". Міліція церемоніяльним кроком пішла по палиці і гази. Звісно, вони не повернулися. Але наступного дня перші лави амфітеатру залили дьогтем. На всі лави Києва дьогтю забракло.

Переклад з російської мови:
Левко Хмельковський

Слово про родини Клепачівських та Чопівських

Ось так звучать натхненні рими з вірша-гимну "Не вмре, не згине Україна", що його написав у Києві перед німецькою окупацією 18 серпня 1941 року, професор, математик, романтик й патріот, уродженець села Білогорілка на Полтавщині Полікарп Плюйко, який творив під псевдом „Поль Половецький":

„Не вмре, не згине Україна,
Як то хотілось вам, кати!
А прямуватиме невпинно
До заповітної мети".

Наприкінці XIX-початку XX ст. активну участь у громадському ту культурно-просвітницькому житті Полтавщини брали священники – Іларіон, Єпископ Полтавський і Переяславський, як також настоятелі лохвицьких православних церков Петро Леонтович, Йосип Клепачівський, Ізмаїл Мішта, Гавриїл Лехницький та інші.

Але мене досі вражає історія родини лохвицького священника Йосипа Клепачівського, що зуміла таки зберегти український дух й національну свідомість завдяки своїм, у тому числі й полтавським, кореням далеко на чужині.

У своїй статті в „Літературній Україні" 26 листопада 1998 року журналіст Володимир Дрозд писав: „...Ідеали дідів, батьків стали ідеалами молодшого покоління, а вже від нього – поколінню наступному, дітям Юрія Юрійовича (підприємця із США Ю.Фещенка-Чопівського – О. П.). Історія родини Клепачівських-Фещенків-Чопівських мережива прожитих, виборених меридіянів і паралелей лягла на історичну карту України. Коли розпочалася її новітня історія? Чи не того дня, коли лохвицький священник отець Йосип одвіз свого сина до семінарії в Житомирі? Чи того дня, коли його син разом з трьома товаришами пішов до управи семінарії в вимогою, як згадує Софія Чопівська, мати Юрія Юрійовича, „аби літургія в семінарії була лише українською мовою?". Україна ніким не навіяна ззовні, як твердять наші вороги, вона – в генетичному коді нашому. Це він привів online діда Юрія Юрійовича – Івана Фещенка-Чопівського, випускника Київської політехніки, інженера, до свідомого українства і до участи в уряді Української Народної Республіки. А Костянтин Клепачівський таки скінчив семінарію аж у Казані (із Житомирської його було вигнано за українство. З „вовчим білетом"), потім скінчив Петербурзький університет, працював у російському банку. А коли постала Українська Народна Республіка, у 1917 році українська душа привела його до Києва... І така висока людина, як Симон Петлюра, просить його допомогти будувати Україну...й зайнятися організацією банку. ...І Костянтин Клепачівський організував перший український банк...".

У березні 1945 року в Катовіцах органи радянської контррозвідки заарештували Івана Фещенка-Чопівського (нар.20 січня 1884 року), одного з членів Центральної і Малої Рад, міністра торгу і промисловости УНР, міністра фінансів в урядах Директорії, який після Першої світової війни мешкав у Польщі та був визначним професором Гірничої академії у Кракові

30 березня 1923 року в родині професора Івана й Синайди Чопівських народився син Юрій, який завдяки своїм батькам отримав високоякісну освіту й добре виховання. Медичні

*(**Закінчення на стор. 22**)*

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Відкрито виставку мистецтва альбомної обкладинки

ЧИКАҐО. – 9 липня в Українському Національному Музеї відкрито виставку мистецтва українських обкладинок альбомів звукозапису. З розвитком технологій платівки втратили свою популярність як засіб відтворення та збереження музики, але з ними втрачено значно більше.

Український Національний Музей надає можливість людям різного покоління пізнати музику, яка формувала духовність та моральні цінності українців за кордоном.

Українські альбомні обкладинки є документом унікального досвіду українських еміґрантів, які задовільняли цікавість до американських традицій та зберігали свою ідентичність. Протягом років обкладинка платівки знайомлила слухачів зі змістом, емоційним забарвленням, ритмом мелодії, за допомогою зображення заохочувала українців у всьому світі шукати музику, що несла б батьківські традиції.

Обкладинка альбому Капелі бандуристів.

Анна Чичула і Богдан Дудич.

Обкладинка альбому для дітей.

Автор ідеї Анна Чичула розповіла, що саме це надихнуло її створити виставку. Клясифікувати обкладинки допоміг Богдан Дудич. Інформаційні матеріяли переклала українською мовою Світлана Кричківська.

Музей володіє неоціненними скарбами української культури, і ця експозиція стала наступним кроком на шляху до їхнього пізнання. У виставці виокремлено лише 10 відс. збереженої музеєм колекції платівок.

Вечір розпочався сучасною українською музикою у виконанні групи „Промінь" та оркестри „Веселі часи". Далі виступили віцепрезидент музею Ліда Ткачук, член ради директорів та організатор виставки Б. Дудич, автор ідеї та адміністратор музею А. Чичула. Виставку відвідали близько 70 осіб.

В 1938 Олександер Стейнвейс став першим арт-директором компанії „Коламбія-рекордс". Його прийнято вважати винахідником ідеї та мистецтва альбомної обкладинки, яка кардинально змінила вигляд альбомних платівок.

Мистецтво обкладинки українських альбомів зосереджується на семи категоріях: дитячі, релігійні, романтичні, козацькі, народні, популярні та сучасні українські обкладинки. Організаторам виставки вдалось віднайти авторів багатьох зображень, використаних у оформленні обкладинок.

Платівки та їхнє барвисте мистецтво відходять у забуття. Зростання популярности цифрового запису музики не залишає надії на відновлення мистецтва альбомної обкладинки.

Виставка триватиме до 30 липня. Адреса музею: 2249 W Superior St., Chicago, IL 60612.

Світлана Кричківська

Частина виставки альбомних обкладинок.

Виставка мистецької спадщини Володимира Винниченка

КІРОВОГРАД. – 16 липня, у день народження Володимира Винниченка, на його малій батьківщині, в обласному художньому музеї було відкрито виставку мистецької спадщини видатного письменника і державного діяча.

У дореволюційному Єлисаветграді діяли вечірні рисувальні кляси тодішнього викладача реального училища Феодосія Козачинського, які дали поштовх багатьом талантам. Краєзнавці стверджують, що їх якийсь час відвідував і В. Винниченко. І хоча талант письменника переважив обдарування художника, все ж він залишив нащадкам свою особливу мистецьку спадщину, з частиною якої вперше ознайомилися його земляки.

Перший прем'єр-міністер незалежної України, як відомо, значну частину свого життя прожив у Франції, був одним із засновників „Артистичної секції" при українській громаді в Парижі. За життя його картини експонувались у Львові. Після смерти мистця його архів було перевезено в Ню-Йорк, до архіву Колюмбійського університету. З ініціятиви професора Григорія Костюка та Української Вільної Академії Наук (УВАН) у травні 2000 року до України було передано 89 одиниць збереження – олійні картини, акварелі, альбоми з малюнками, а також 14 картин інших художників, що належали родині Винниченків.

Картини мистця вперше експонувалися в Україні у 2001 році в Національному музеї Тараса Шевченка. У 2002 і 2006 роках УВАН передала залишок мистецької колекції родини Винниченків.

Було б неправдою сказати, що В. Винниченко досі не повернувся до рідного міста, колишнього Єлисаветграду. Надзвичайно багато для його духовного повернення зробив колишній кіровоградець, нині проректор Києво-Могилянської академії Володимир Панченко, один з перших дослідників творчости В. Винниченка у новітні часи.

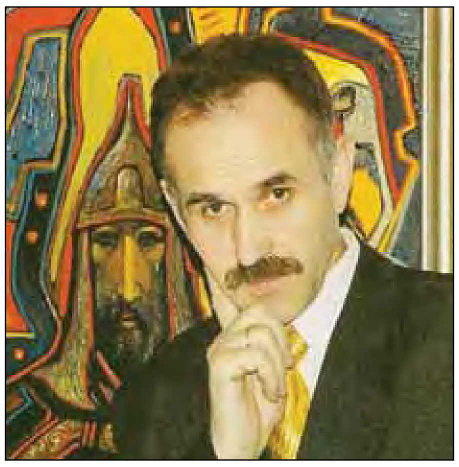
Тепер педагогічний університет носить ім'я В. Винниченка (колись – ім. Олександра Пушкіна), є проспект Винниченка у центрі міста та меморіяльна дошка на Будинку офіцерів, де колись містилася клясична чоловіча гімназія, у якій вчився майбутній український діяч.

Особливо зацікавив відвідувачів обласного краєзнавчого музею кабінет В. Винниченка, привезений В. Панченком на початку 1990-их років з французького містечка Мужен, де колишній прем'єр і вигнанець прожив свої останні 17 років життя. В шухляді письмового столу усі ті роки зберігався гаман із сухою грудкою рідної землі. Тоді було також знято документальний фільм (режисер і оператор – кіровоградський журналіст Володимир Мощинський) „Голгофа Володимира Винниченка".

І ось вперше 19 картин В. Винниченка із зібрання Інституту літератури імені Т. Шевченка представлені в Кіровограді. Директор обласного художнього музею Тетяна Ткаченко клопотатиметься, аби експонована частка мистецької спадщини видатного земляка залишилась в його рідному місті.

Світлана Орел

Виставка Ігоря Гаврушкевича

Ігор Гавришкевич.

ЧИКАҐО. – Український національний музей запрошує на виставку відомого львівського художника, Заслуженого діяча мистецтв України Ігоря Гавришкевича. Це перша персональна виставка митця в Америці. Близько 30 творів, представлених в експозиції, відкриють перед відвідувачами талановитого майстра різножанрового живопису.

Виставка включатиме твори з історичної тематики і жанрові композиції. Стиль автора відрізняється особливою гамою поєднань червоного, жовтого, помаранчевого, зеленого, чорного кольорів. Ці кольори – з дитинства, яке минуло у Яворівському районі на Львівщині. І. Гавришкевич народився в багатодітній родині в селі Липовець, був сьомим серед дев'яти братів і сестер.

У 1983 році він закінчив Львівський державний інститут прикладного та декоративного мистецтва. Працює в галузі станкового живопису. Він також громадсько-політичний активіст, депутат Львівської міської ради, доцент Львівської національної академії мистецтв, директор музею „Личаківський цвинтар".

Мистець створив серії „Стежками Тараса Шевченка", „Пращури" та „Козацькими стежками".

Як директор музею-заповідника „Личаківський цвинтар" він доклав чимало зусиль до впорядкування та художнього оформлення пам'ятників і місць поховань відомих українських діячів, є одним із співавторів відбудови меморіялу воїнам Української Галицької Армії та Поля почесних поховань, оновлених алей музею.

З кінця 1980-их років посвятився відродженню в Україні вертепів, колядок, гаївок і народних ремесел, зокрема Гаварецької чорнодимленої кераміки та Яворівської народної забавки, що відображено в його публікаціях „Врятуймо іграшку", „Левова частка скарбів".

Відкриття виставки та зустріч з мистцем відбудеться 6 серпня, о 7-ій год. вечора. Виставка триватиме до 28 серпня. Адреса музею: 2249 W. Superior St., Chicago, IL 60612. Тел.: (312)421-8020

Марія Климчак

Ігор Гавришкевич. „Заквітчаний ранок". Полотно. Олія.

Слово про родини ...

(Закінчення зі стор. 19)

студії розпочав у Празькому університеті, а закінчив їх докторатом у Мюнхенському університеті в 1948 році. На жаль, професор Юрій помер 14 серпня 1988 року, похований на українському православному цвинтарі Св. Андрія у Савт Бавнд- Бруці, Ню-Джерзі, але прожив він цікаве й плідне життя. Взимку 1989 року визначний дослідник історії української медицини, архівар й редактор, автор близько 250 статтей про українських лікарів Павло Пундій зазначав у „Лікарському Віснику" ч. 1 за 1989 рік, що дисертаційна праця проф. Юрія Чопівського була на тему „про техніку проколювання трійчастого вузла".

Одружився із студенткою медицини Софією Клепачівською. Подружжя мало четверо дітей, і всі покінчали університетські студії та працюють у своїх професіях... Як добре вишколеного лікаря, його респектували американські колеґи, які вибрали його президентом медичного збору Ґреґамлікарні в Кантоні (1959), потім – президентом Мейсон-лікарні (1962-1963)... Був також президентом Медичного товариства повіту Фултон, Іллиной, а в кінці – президентом медичного відділу Американської Міжнародної лікарні в Заяні, Ілиной.

Стежкою своїх патріотичних батьків пішов й інший син проф. Івана та Софії з дому Клепачівської – Петро Фещенко-Чопівський, який у 1974 році з відзнакою закінчив Принстонський університет, в якому він спеціялізувався у біології та слов'янських науках. Ще під час навчання отримав премію імені Віліяма Бомонта за працю в галузі репродуктивної фізіології, а також стипендію на подорож до СРСР для поглиблення своїх студій.

Диплом доктора медицини П. Чопівський отримав 26 травня 1978 року в університеті Джорджа Вашінґтона у Вашінґтоні, спеціялізувався в царині родинної медицини, практикував у шпиталі Каліфорнійського університету. „Д-р Петро Чопівський вихований у християнській родині, тому він, сприйнявши християнські засади своїх батьків, живе релігійнодуховим життям та належить до Української Православної Церкви, дотримуючись приписів нашого церковно-релігійного життя. Як відомо, його сестра, Лідія Фещенко-Чопівська була обрана „Міс Союзівкою" на 1982 рік", - писав про представників славетної й патріотичної родини, яка мала й полтавські священничі корені, часопис „Свобода" 2 грудня 1981 року.

Так по-різному складалися долі наших славетних земляків та їхніх нащадків, які ми намаємось лише тепер повернути з незаслуженого забуття....

„Блукають в льохах
неоплакані тіні,
Минулого жертви і жертви нові,
А хмари несуться
і блискавки сяють
І кличі над степом
гудуть бойові..." –

писав у своєму ранній поемі про своє родинне містечко, – правдивий осередок українського етносу, – незабутній опішнянин, колишній щирий український „боротьбіст" й справжній український патріот Іван Майстренко (син якого Левко натепер також замешкав у США) й спогади якого я був зацитував на початку цього допису...

Я ж згадав про долі й перипетії з життя уславлених родин Клепачівських та Чопівських також у своїй праці „Мала енциклопедія Лохвиччини. Мій рідний край та тлі української історії в персоналіях". Дуже вимовно, що переднє слово до неї написав колишній вояк з Української Дивізії „Галичина", уродженець Чортківщини, що на Тернопіллі, Василь Томків з Болтону (Англія), а післямову – колишній вояк одного з відділів УПА Роман Мац з Бетлегему (США), вихідець з перемишлянських теренів.

Отож і виходить аксіома, що Україна єдина: від українських територій коло Перемишля, далі – до Тернопільщини, Опішного й Лохвиці, а єднає її тяглість національної ідеї різних поколінь патріотів.

Олександер Панченко,
директор
Інституту Українського вільного козацтва ім. Антона Кущинського,
Лохвиця, Полтавська область

ДОЛІ ЛЮДСЬКІ

Брат знайшов сестру через 50 років

Михайла Ферара з села Кунин на Рівненщині ще немовлям забрали цигани, а на 60-му році життя він почав шукати слід до рідні, який загубився. Допомогла популярна телепрограма „Ключовий момент".

Мати М. Ферара, будучи юною, незаміжньою і маючи первістка, свій вибір зробила на користь нового обранця, у котрого неабияк закохалася і котрий не бажав виховувати „чуже" дитя. Відтак Михайлика залишили на залізничній станції неподалік від циганського гурту – з надією, що цигани його заберуть до свого табору. Так і сталося.

„Мені тоді пощастило, Узяла мене добропорядна сім'я, – розповідає він тепер, – у Дмитра та Ганни Ферарів було своїх п'ятеро дітей, а я став шостим. Названі батьки любили мене нарівні з рідними синами та доньками. Ділили все порівну. З ними я вів кочівний спосіб життя, аж доки Ферари не осіли в молдавському місті Сороки. Коли мені виповнилося 14 років, вирішив розшукати рідну матір і заявити про себе, що я живий-здоровий.

Розшукав, але швидко зрозумів, що матір з вітчимом не дуже раді моїй несподіваній появі. Зраділа братикові лише маленька Юля, рідна моя сестричка, яка найбільше запам'яталася тим, що вся була у веснянках. Отож мені нічого не залишалося, як повернутися у циганське сімейство. Від батька перейняв ковальську справу, якою він прекрасно володів. Між іншим, Ферар з молдавської мови перекладається як коваль. А потім у складі будівельної бригади потрапив на Рівненщину, де зустрів свою Віру.

Михайло Ферар з сестрою Юлею.

Побралися ми з нею доволі молодими – мені було 17 років, а їй – 16 років. Оселилися у селі Кунин. Сюди я повернувся після військової служби, яка проходила у Карелії. Разом нажили трьох синів".

З роками М. Ферара все частіше почала тривожити думка: життя людське коротке, і дуже важливо у ньому прощати, любити, каятися, терпіти, вірити. Ці роздуми врешті спонукали розшукати матір і її родину. Він звернувся по допомогу до „Ключового моменту" і був приємно здивований, що знайшлася сестра Юля, з якою не бачився майже пів століття.

При зустрічі з сестрою М. Ферар дізнався, що рідна мама його померла. М. Ферар побував на її могилі, гостював у сестри. Він радить тим, у кого склалася подібна доля, хто перебуває з різних причин у розлуці, шукати один одного, прощати один одному, брататися один з одним, бо саме у цьому і є покликання людини – жити не для розбрату, а для добра.

Євген Цимбалюк

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи" спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція

Ділимося сумною вісткою з родиною та приятелями, що в понеділок, 19 липня 2010 р. упокоївся в Бозі наш найдорожчий муж, батько, дідусь, стрийко і вуйко

СВ. П.

інж. Богдан Андрій Андрушків
Bohdan Andrew Andrushkiw

Нар. 10 травня 1933 року в Україні.

Довголітній інженер Крайслера корпорації, член і голова Товариства Українських Інженерів Америки, член і голова дирекції Української Кредитівки Самопоміч у Мишиґені, колишній пластовий виховник та бувший президент Фундації Українсько-Американського Центру в Мишиґені.

Залишені у смутку:

дружина – Віра
доньки – Христинка Андрушків
– Оксанка Волощук з мужем Грицем
внуки – Марко і Матейко Волощуки
брат – д-р Роман Андрушків з дружиною Світляною
братанок – Павло Андрушків з дружиною Марійкою
шваґрова – Люба Починок-Лащик
племінники – Софійка Титла з мужем Андрієм та дітьми Оленкою і Дмитрусем
– Андрій Лащик з дружиною Доріною
кузини – д-р Іван Швачук з дружиною Раїсою, донькою Танею та сином Віктором з дружиною Лялею
– Стефан Качала з дружиною Гражиною, синами Янушем та Марком з родинами
– Андрій та Юрій Масюки
двоюрідні брати – родини Осиків, Демчуків, Ковальчуків в Україні
поширена родина Галі Оберишин з мужем Ярославом, донькою Танею та сином Андрієм з родиною
поширена родина Катрусі Воловодюк з чоловіком Володимиром та доньками Вірою Воловодюк і Христею Козак з родинами
поширена родина Шевчуків - Юрій Шевчук, д-р Маруся Чабан та Оля О'Квин з родинами
поширена родина Іллі та Марії Шевчук - Влодка Шевчука, Надії Мачай, Романа Шевчука та Ігоря Шевчука
родини – Волощуків, Брезденів.

Панахида відбулася в середу, 21 липня 2010 р. в похоронному заведенні Mandziuk & Son. Похорон відбувся в четвер, 22 липня 2010 р. з церкви св. Йосафата St. Josaphat Ukrainian Catholic Church, Warren, MI.

Замість квітів на могилу в пам'ять покійного Богдана можна складати пожертви на:

Ukrainian American Center Foundation, P.O. Box 1443, Warren, MI 48090; U.S. - Ukraine Foundation, 1701 K. St., Washington, DC 20006; St. Josaphat Ukrainian Catholic Church, 26401 St. Josaphat Dr., Warren, MI 48091; Immaculate Conception Ukrainian School, 29500 Westbrook Ave., Warren, MI 48092 ; "Plastovy Shliakh", P.O. Box 303, Southfields, NY 10975; American Cancer Society, P.O. Box 22718, Oklahoma City, OK 73123 in memory Bohdan Andrushkiw.

Ділимося сумною вісткою, що в неділю 18-го липня 2010 р., в Монтреалі, Канада, після довготривалої недуги, прийнявши Найсвятіші Тайни, відійшов у вічність наш найдорожчий муж, батько і дідо

св. п. Мирон Іван Мончак

Залишив у жалобі дружину Богданну з Гаврилюків
і синів: - Андрія з дружиною Мотреєю і дітьми
Людмилою та Лукашем
- Юрія з сином Іванком

Покійний народився 19 січня 1924 в Любачеві, Україна. Похоронений на українській секції місцевого цвинтаря «Нотр Дам де Неж».

Замість квітів в пам'ять Покійного родина, друзі та знайомі зложили свої пожертви на Інститут Митрополита Андрея Шептицького в Оттаві.

Вічная пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що п`ятницю,16 липня 2010 р. відійшла у вічність проживши 77 років наша найдорожча
МАМА, БАБЦЯ і СЕСТРА

СВ. П.

ГАЛИНА БІЛИК

нар. 12 лютого 1933 р. в Бережанах, Україна.

Активна членка 71 Відділу Союзу Українок Америки у Джерзі Си640, Н.Дж. Громадська діячка в Українському Народному Домі у Джерзі Сиграції, як також активна парафіянка Української католицької церкви свв. Петра і Павла у Джерзі Сиграції, Н.Дж.

Покійна спочиватиме на Українському католицькому цвинтарі св. Духа в Гемптонбурзі, Н.Й.

Залишилися в глибокому смутку:

діти – ЛЮБОМИР з дружиною JOAN
– ІРИНА з мужем LEE і дочкою SAMANTHA
– ЮРІЙ з дружиною SHARON і дітьми DANIEL, STEPHANIE, JENNIFER
брат – ОСТАП ЗАХАРКІВ з дружиною ЛІДОЮ і сином ВОЛОДИМИРОМ
сестра – СТЕФАНІЯ МОРОЗ з дітьми ОКСАНОЮ ІГОРЕМ, ЮРІЄМ, ВІРОЮ і ТАРАСОМ з родинами
племінники – ЛЮБОМИР, ВОЛОДИМИР і ГАЛЯ КУРИЛО
та ближча і дальша родина в Америці і Канаді.

Вічна Йому пам'ять!

В пам`ять Покійної можна складати пожертви на сиротинці в Україні через Союз Українок Америки в Джерзі Сиграції, Н.Дж.
UNWLA Br. 71, c/o Stefania Maciak, 181 Beacon Ave, Jersey City, NJ 07306.

В глибокому смутку повідомляємо, що 8 липня 2010 р. відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ і ВУЙКО

СВ. П.

ВАСИЛЬ МАТЛАҐА
„Клин"

нар. 1922 р. в Дальові, Україна.

ПАНАХИДА була відправлена в понеділок, 12 липня в похоронному заведенні Чубенка у Вудбридж, Н. Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 13 липня в Українській католицькій церкві св. Марії у Картереті, Н. Дж., а відтак на Evergreen Cemetery у Hillside, NJ.

Залишилися в глибокому смутку:

дружина – СОФІЯ
донька – МАРІЯ ГОВАРД з донькою КЛОІ
сини – ІВАН з дружиною АННОЮ і донькою ДЖІЛІЯН
– д-р РОМАН з дружиною ДІЯНОЮ та дітьми СТЕФАНІЄЮ, КЕТІ та ЕММОЮ.

Вічна Йому пам'ять!

На бажання Покійного та родини присутні на похороні зложили пожертви на Фонд Дітей Чорнобиля та на українську пресу в Америці.
